

ปีศาจ เกย์ และโกธิค : เควียร์โกธิคใน กลิ่นการเวก ของพงศกร

ชุตินา ประภาสวุฒิสาร*

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทย

Monster, Gay, and Gothic: Queer Gothic in Pongsakorn's *Klinkaraweg*

Chutima Pragatwutisarn*

Faculty of Arts, Chulalongkorn University, Thailand

Article Info

Research Article

Article History:

Received 26 May 2025

Revised 1 August 2025

Accepted 7 August 2025

คำสำคัญ

เควียร์

ความขัดแย้งทางชนชั้น

อาการเกลียดกลัว

คนรักเพศเดียวกัน

วรรณกรรมโกธิค

* Corresponding author

E-mail address:

chutima67@hotmail.com

บทคัดย่อ

กลิ่นการเวก (2549) เป็นนวนิยายแนวสยองขวัญแฟนตาซีของพงศกร จุดเตนของนวนิยายเรื่องนี้เป็นฉากผสมผสานองค์ประกอบเควียร์เข้ากับวรรณกรรมโกธิค อันนำไปสู่การอ่านวรรณกรรมโกธิคใหม่ในแบบเควียร์ แม้ว่าวรรณกรรมโกธิคโดยทั่วไปจะเปิดพื้นที่ให้กับการละเมิดบรรทัดฐานของสังคม เช่น ความสัมพันธ์ต้องห้าม ความรุนแรงทางเพศ อำนาจที่เปี่ยมเบเน แต่เรื่องราวมักจบลงด้วยการตอกย้ำคุณค่าทางศีลธรรมและการกลับคืนสู่วิถีชีวิตที่เป็นปกติ อย่างไรก็ตาม *กลิ่นการเวก* นำเสนอการอ่านแบบเควียร์ที่ทำลายชนบททางเพศ โดยเผยให้เห็นความประหลาดของโครงสร้างอำนาจ ความไร้เสถียรภาพของอัตลักษณ์ทางเพศ และความรุนแรงที่สังคมกระทำต่อกลุ่มรักเพศเดียวกันผ่านความหวาดระแวง สงสัยและการตรวจตราสอดส่อง นอกจากนี้ พลังสร้างสรรค์ของเควียร์ยังสะท้อนในรูปแบบการเล่าเรื่องที่ผสมผสานความน่าสพรึงกลัวของวรรณกรรมโกธิคกับอารมณ์ขันแบบเควียร์หรือแคมป์ ซึ่งไม่เพียงให้ความบันเทิงกับผู้อ่านเท่านั้น หากเป็นเครื่องมือในการวิพากษ์ ที่ทำให้ชนบททางเพศซึ่งดูจริงจังกลายเป็นสิ่งไร้สาระและน่าขัน

Keywords:

queer,
class conflict,
homophobia,
Gothic literature

Abstract

Pongsakorn's *Klinkaraweg* (2006) is a Gothic fantasy novel that stands out for its innovative fusion of queerness with the Gothic tradition. Its queering of the genre is evident not only in its thematic concern but also in its narrative form. While Gothic literature often explores transgressive subjects such as miscegenation, sexual violence, and the abuse of power, it typically resolves these tensions by restoring social norms and reestablishing order. *Klinkaraweg*, however, offers a queer reading of the Gothic that actively challenges these conventions. It exposes the inherent vulnerability of gender norms, highlights the fluidity of gender identities, and confronts the pervasive violence of homophobia. This queer sensibility extends to the novel's narrative style, which combines the horror of the Gothic tradition with the playful, subversive nature of camp. In this hybrid form, humor functions not only as a source of pleasure but also as a critical tool—one that exposes and ridicules rigid gender norms, rendering them absurd and unstable.

1. บทนำ

กลี้นการเวก บทประพันธ์ของของพงศกร¹ เป็นนวนิยายแนวสยองขวัญแฟนตาซีที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นตอน ๆ ในนิตยสารสกุลไทยระหว่าง พ.ศ. 2548-2549 และนำมาตีพิมพ์รวมเล่มใน พ.ศ. 2549 **กลี้นการเวก** เป็นเรื่องราวของชายหนุ่มเชื้อสายจีนชื่อหัสตินทร์หรืออาหมง ซึ่งเข้ามาทำงานในตำแหน่งเลขานุการให้แก่ ม.ร.ว.อายุร เทวินทร์ นักเขียนนวนิยายย้อนยุคที่มีชื่อเสียง ระหว่างทำงานเป็นเลขานุการให้คุณชายในวังเทวินทร์ หัสตินทร์เผชิญเหตุการณ์แปลกประหลาดมากมาย นับตั้งแต่การที่คุณชายมอบหมายให้เขาเขียนนวนิยายต่อจากที่คุณชายเขียนค้างไว้ การที่หัสตินทร์ไม่เคยเห็นหน้าหรือพูดคุยกับคุณชายซึ่งเป็นนายจ้างนับตั้งแต่เข้ามาทำงาน และการหายตัวไปอย่างลึกลับของบรรดาแขกที่เข้ามาพบคุณชายในวังเทวินทร์ ความลึกลับเกี่ยวกับคุณชายถูกเปิดเผยในท้ายที่สุดเมื่อหัสตินทร์พบว่าคุณชายเสียชีวิตไปแล้วและฟื้นคืนชีพเป็นผีดิบ ปีศาจคุณชายได้กักขังหัสตินทร์พร้อมกับบอราไฟ ซึ่งเป็นบรรณาธิการนิตยสารที่คุณชายตีพิมพ์นวนิยายไว้ภายในวัง แต่ทั้งคู่ก็ได้รับการช่วยเหลือให้รอดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อของคุณชาย ขณะที่ปีศาจคุณชายถูกทำลายในกองเพลิงที่เผาผลาญวังเทวินทร์

พงศกรให้สัมภาษณ์ว่าเขาได้แรงบันดาลใจในการเขียนนวนิยาย **กลี้นการเวก** จากเรื่องสั้นของเหม เวชกร ชื่อ **“เลขานุการผี”** ซึ่งเป็นเรื่องราวของนายทองคำ ชายหนุ่มที่กำลังว่างงานและมาสมัครงานเป็นเลขานุการของท่านเจ้าคุณแห่ง “บ้านสันติสุข” ซึ่งเป็นบ้านโบราณหลังใหญ่ เจียบสงัด ว่างเปล่า คล้ายบ้านร้าง ภายในเต็มไปด้วยฝุ่นและหยากไย่ เพื่อทดสอบความมั่นคงทางจิตใจของนายทองคำ ท่านเจ้าคุณจึงพาเขาขึ้นไปบนชั้นสองของบ้าน ซึ่งเป็นที่ตั้งโรงศพบิดาของท่าน ระหว่างร่วมรับประทานอาหารกับท่านเจ้าคุณและลูกสาว นายทองคำเห็นชายชราที่คล้ายคลึงกับบิดาท่านเจ้าคุณเดินอยู่ชั้นล่าง เหตุการณ์นี้ทำให้พวกผู้หญิงในบ้านตกใจ ท่านเจ้าคุณจึงทดสอบความกล้าของนายทองคำอีกครั้ง ด้วยการพาเขาขึ้นไปดูโรงศพของสมาชิกครอบครัว รวมถึงศพของท่านเจ้าคุณเอง เมื่อรู้ว่าทุกคนในบ้านคือผี นายทองคำตกใจสุดขีด รีบกระโจนหนีออกทางหน้าต่าง และหมดสติในบ้านหลังติดกัน เมื่อตื่นขึ้นเขาจึงทราบว่าตนเข้าบ้านผิดหลังและกลายเป็น “เลขานุการผี” โดยไม่ตั้งใจ เนื้อหาในเรื่องสั้น “เลขานุการผี” มีความคล้ายคลึงกับนวนิยาย **กลี้นการเวก** โดยเฉพาะตัวละครเอกอย่างหัสตินทร์ซึ่งกำลังตกงานและตอบรับตำแหน่งเลขานุการของคุณชายอายุร นักเขียนผู้ลึกลับและรักสันโดษ เมื่อหัสตินทร์เดินทางไปตามที่อยู่ เขาพบ “วังเทวินทร์” ซึ่งเป็นคฤหาสน์ขนาดใหญ่ มีรั้วรอบขอบชิด แยกตัวออกจากโลกภายนอก บรรยากาศของวังเจียบเหงาวังเวง เหมือนโลกของคนตาย หัสตินทร์พบเจอเหตุการณ์แปลกประหลาดหลายอย่าง ก่อนจะพบความจริง

¹ นามปากกาของนายแพทย์พงศกร จินดาวัฒน์

อันน่าสะพรึงว่าคุณชายอายุคือ ผีดิบ เช่นเดียวกับนายทองคำ หัสตินทร์ได้รับความช่วยเหลือให้รอดพ้นจากสถานที่นั้นมาได้อย่างหวุดหวิด

กลืนการเวก เป็นวรรณกรรมแนวโกธิคแฟนตาซีที่สะท้อนความหวาดกลัวของชนชั้นกลางต่อชนชั้นศักดินาซึ่งเป็นภาพแทนของอดีตและอำนาจเก่า ความน่าสะพรึงกลัวเกิดจากการที่ตัวละครชนชั้นกลางค้นพบว่า ชนชั้นศักดินาที่เชื่อกันว่ากำลังหมดอำนาจและเลือนหายไปจากสังคม แท้จริงแล้วยังดำรงอยู่ในฐานะอดีตที่คอยหลอกหลอน ความหวาดกลัวในเรื่องนี้จึงไม่เพียงสะท้อนความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ แต่ยังเผยให้เห็นความวิตกกังวลของชนชั้นกลางต่อความเป็นอื่นทางชนชั้น อันเป็นประเด็นที่ปรากฏในเรื่องสั้น “เลขานุการผี” เช่นกัน อย่างไรก็ตาม **กลืนการเวก** มีความโดดเด่นเฉพาะตัวในแง่ของการนำองค์ประกอบเคเวียร์มาผสานกับโครงสร้างของวรรณกรรมโกธิค นวนิยายนำเสนอภาพสังคมเมืองแบบทุนนิยมที่แม้จะเปิดรับความแตกต่างหลากหลาย แต่ก็ยังคงควบคุมสมาชิกให้อยู่ภายใต้บรรทัดฐานที่สังคมยอมรับ การเปิดพื้นที่ให้กับความหลากหลายจึงมาพร้อมกับความกลัวและความวิตกกังวล โดยเฉพาะต่อกลุ่มรักเพศเดียวกัน ตัวละครคุณชายอายุซึ่งเป็นชนชั้นศักดินา และมีวิถีชีวิตแปลกแยกจากบรรทัดฐานของชนชั้นกลาง จึงถูกมองด้วยความหวาดระแวงและถูกตีตราว่าเป็น “เคเวียร์” ความหวาดกลัวต่อความเป็นอื่นส่งผลให้ปีศาจในร่างคุณชาย ซึ่งเป็นตัวแทนของทั้งอำนาจเก่าและความเป็นเคเวียร์ถูกกำจัดในตอนจบของเรื่อง พร้อมกับการฟื้นคืนบทบาททางเพศแบบอนุรักษ์นิยมของตัวละครชนชั้นกลาง แม้โครงเรื่องจะดูเหมือนตอกย้ำคุณค่าทางศีลธรรมที่ยึดถือชนบรึกต่างเพศ แต่การเชื่อมโยงความน่าสะพรึงกลัวกับอารมณ์ขันเชิงล้อเลียนซึ่งเป็นลักษณะเด่นของโกธิคในแบบเคเวียร์ ได้เปิดพื้นที่ให้กับการวิพากษ์บรรทัดฐานทางเพศ **กลืนการเวก** จึงมิได้จำกัดความเป็นเคเวียร์ภายใต้กรอบของความวิปริตหรือความน่ากลัวเท่านั้น แต่ยังเผยให้เห็นความหฤหรรษ์จากการแสดงอัตลักษณ์ที่สิ้นไหล ล้นเกิน และการละเมิดชนบทางเพศ ดังนั้น แม้วรรณกรรมโกธิคจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการผลิตความกลัวเพื่อควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม การผสมผสานองค์ประกอบเคเวียร์เข้ากับชนบโกธิคกลับทำให้วรรณกรรมแนวนี้อเปิดพื้นที่ให้กับจินตนาการถึงความเป็นไปได้ที่อยู่นอกเหนือจากบรรทัดฐาน อันแสดงให้เห็นพลังสร้างสรรค์ของเคเวียร์

ในการศึกษานวนิยาย **กลืนการเวก** ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ส่วนหลัก ดังนี้ **1)** การอธิบายกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ชนบวรรณกรรมโกธิค ทฤษฎีเคเวียร์ และความสัมพันธ์หว่างเคเวียร์กับโกธิค โดยชี้ให้เห็นว่าการนำทฤษฎีเคเวียร์มาใช้ในการอ่านวรรณกรรมโกธิคเผยให้เห็นความเปราะบางของอำนาจและความรู้เสถียรภาพของอัตลักษณ์ทางเพศ **2)** การปะทะกันระหว่างชนชั้นกลางและชนชั้นศักดินา ส่วนนี้วิเคราะห์ความขัดแย้งระหว่างชนชั้นกลางที่กำลังเติบโตภายใต้ระบอบทุนนิยม และชนชั้นศักดินาที่กำลังเสื่อมถอยในสังคมเมืองยุคใหม่ การค้นพบว่าวังเทวินทร์ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของระบอบศักดินา

ตั้งอยู่ใจกลางเมืองหลวง จึงเปรียบเสมือนกับการหวนกลับมาของสิ่งที่ถูกกดทับ ที่กระตุ้นความรู้สึกหวาดกลัวให้กับหัตดินทร์ 3) การเชื่อมโยงชนชั้นศักดินากับความเป็นอื่นทางเพศ คุณชายอายุซึ่งเป็นตัวแทนของชนชั้นศักดินาไม่เพียงแต่ถูกจัดวางให้อยู่ในฐานะความเป็นอื่นทางชนชั้นเท่านั้น วิถีชีวิตและรสนิยมส่วนตัวของคุณชายที่ดูแปลกแยกในสายตาของชนชั้นกลางยังถูกตีความว่าคล้ายคลึงกับเพศวิถีของควีเยร์หรือกลุ่มรักเพศเดียวกันอีกด้วย 4) การเดินทางของหัตดินทร์สู่โลกของควีเยร์ วังเทวินทร์ซึ่งเป็นที่พำนักของคุณชายเปรียบเสมือนโลกของควีเยร์ในด้านหนึ่งสถานที่แห่งนี้ดูกลับและแปลกแยกจากโลกภายนอก แต่อีกด้านหนึ่งกลับเป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้หัตดินทร์ปลดปล่อยตนเองจากกฎเกณฑ์อันเคร่งครัดของสังคม โดยเฉพาะชนบททางเพศ สถานที่แห่งนี้จึงกระตุ้นความหวาดกลัวและความปรารถนาในเวลาเดียวกัน 5) การกำจัดความเป็นอื่นและการฟื้นฟูระเบียบสังคม ส่วนสุดท้ายของการวิเคราะห์นำเสนอความหวาดกลัวของสังคมต่อกลุ่มรักเพศเดียวกัน ซึ่งปรากฏผ่านความหวาดระแวงสงสัยของสังคมที่มีต่อหัตดินทร์และคุณชาย รวมถึงต้นฉบับนวนิยายเรื่อง *รอยรักข้ามกาลเวลา* ที่ต่างจากสำนวนเดิม ความหวาดระแวงสงสัยดังกล่าวไม่เพียงแต่กดดันให้หัตดินทร์หวนกลับไปยึดโยงกับความเป็นชายแบบอุดมคติ หากยังนำไปสู่ความรุนแรงในการกำจัดปีศาจคุณชาย ซึ่งเป็นภาพแทนของความเป็นอื่นทางเพศและชนชั้นอีกด้วย

2. ความสัมพันธ์ระหว่างโกธิคกับควีเยร์

วรรณกรรมโกธิคจัดเป็นวรรณกรรมแนวแฟนตาซี โรสแมรี แจ็คสัน (Jackson, 1981, p. 2) เสนอว่า วรรณกรรมแฟนตาซีไม่ใช่การหลีกหนีความเป็นจริง แต่มีความเกี่ยวข้องกับโลกความจริงอย่างแยกไม่ออก โดยเฉพาะในแง่ของความปรารถนาที่ไม่อาจยอมรับได้ในสังคม แจ็คสันชี้ให้เห็นว่าแฟนตาซีมีบทบาทสำคัญสองประการ ได้แก่ การขจัดความปรารถนาที่เป็นภัยคุกคามต่อระเบียบสังคม และการทำให้ความปรารถนาเหล่านั้นปรากฏหรือเป็นที่รับรู้ผ่านภาษา แฟนตาซีจึงทำให้สิ่งต้องห้ามสามารถถูกพูดถึงหรือมองเห็นอย่างเป็นรูปธรรม ขณะเดียวกันก็ยังเป็นวิธีการในการขจัดสิ่งต้องห้ามนี้ออกไป วรรณกรรมโกธิคมีลักษณะสอดคล้องกับความหมายของแฟนตาซีที่แจ็คสันอธิบายข้างต้น กล่าวคือ โกธิคมีแก่นเรื่องหลักอยู่ที่การละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคมและการควบคุมการละเมิดดังกล่าว ในด้านหนึ่งวรรณกรรมโกธิคเปิดพื้นที่ให้กับสิ่งที่ผิดแผกจากชนบ เช่น การคุกคามทางเพศ อำนาจเผด็จการ หรือความเชื่อที่ขัดกับศาสนาได้ปรากฏ ขณะเดียวกันก็ควบคุมสิ่งเหล่านี้ให้อยู่ภายใต้กรอบศีลธรรมที่สังคมยอมรับ ดังที่ ฮิวจ์สและสมิธ (Hughes & Smith, 2009, pp. 1-2) กล่าวถึงวรรณกรรมโกธิคว่าตั้งอยู่บนพรมแดนที่คั่นระหว่างสิ่งที่ยอมรับได้กับสิ่งที่ปัญหา สิ่งที่คุณเคยกับสิ่งที่แปลกแยก วรรณกรรมโกธิคจึงเป็นการประนีประนอมระหว่างสิ่งที่ขัดแย้งกัน ได้แก่ ระเบียบ

แบบแผน (orthodox) และความเบี่ยงเบน (heterodox) ฮิวจ์สและสมิธยังอธิบายเพิ่มเติมว่า แม้เนื้อหาของวรรณกรรมโกธิคมีกลองเอยในแบบอนุรักษนิยม โดยให้ความเป็นอื่นที่เป็นภัยคุกคามสังคมถูกกำจัด แต่กระบวนการดำเนินเรื่องกลับเผยให้เห็นความอ่อนแอหรือเปราะบางของกฎเกณฑ์ที่ถูกท้าทายหรือละเมิด แม้จะเป็นเพียงชั่วขณะ แต่การได้เห็นทางเลือกอื่นก็เพียงพอที่จะสั่นคลอนความคิดและกระตุ้นให้มองนอกกรอบไปจากความจริงที่อยู่เบื้องหน้า

คำว่า “เควีย์ร์” โดยทั่วไปหมายถึง “แปลก” “ผิดปกติ” ต่อมาคำนี้ถูกนำมาใช้เรียกกลุ่มรักเพศเดียวกันในลักษณะดูหมิ่นเพื่อแสดงให้เห็นว่าคนเหล่านี้เป็นพวก “วิปริต” หรือ “ผิดธรรมชาติ” อย่างไรก็ดี คำว่า “เควีย์ร์” ถูกนำกลับมาใช้ใหม่โดยกลุ่ม LGBT (เลสเบี้ยน เกย์ ไบแซ็กชวล ทรานส์เจนเดอร์) การนิยามตนเองว่า “เควีย์ร์” ของคนกลุ่มนี้ได้กลายเป็นสัญลักษณ์ของการต่อต้านอคติของสังคมรักต่างเพศและการยอมรับความต่างด้วยความภาคภูมิใจ ใน *Fear of a Queer Planet* ไมเคิล วอร์เนอร์ (Warner, 1993, Introduction) กล่าวว่า การเมืองแบบเควีย์ร์ (queer politics) ไม่ได้มาแทนที่อัตลักษณ์เกย์และเลสเบี้ยนที่ดำรงอยู่ก่อนหน้านี้ ทั้งคู่ปรากฏอยู่เคียงข้างกัน อีกทั้งนักเคลื่อนไหวเควีย์ร์ยังนิยามตนเองว่าเป็นเกย์หรือเลสเบี้ยนในบางบริบท อย่างไรก็ดี เควีย์ร์เป็นแนวคิดที่ต่อต้านการให้คำจำกัดความใด ๆ ที่อยู่ภายใต้กรอบคู่ตรงข้าม (binarism) ดังที่เอลลิส แฮนสัน (Ellis Hanson) กล่าวว่า “ทฤษฎีเควีย์ร์ตั้งคำถามต่อคู่ตรงข้ามที่เป็นรากฐานของการเมืองเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นคู่ตรงข้ามที่คุ้นเคยอย่าง รักต่างเพศ/รักเพศเดียวกัน, ความเป็นชาย/ความเป็นหญิง, เพศกำเนิด/เพศสภาพ, การปกปิดตัวตน/การเปิดเผยตัวตน, ศูนย์กลาง/ชายขอบ, จิตสำนึก/จิตไร้สำนึก, ธรรมชาติ/วัฒนธรรม และปกติ/ผิดปกติ เป็นต้น” (Hanson, 2007, p. 175) เควีย์ร์ไม่ได้จำกัดอยู่ที่เรื่องเพศวิถีนอกขนบเท่านั้น เควีย์ร์ยังหมายถึงรูปแบบหรือสไตล์ในการเขียนหรือการอ่านที่รื้อถอนแนวคิดคู่ตรงข้าม ดังที่ แฮร์รี เอ็ม. เบนชอฟฟ์ (Harry M. Benshoff) พูดถึงเควีย์ร์ว่า “Queer can be a narrative moment, or a performance or stance that negates the oppressive binarisms of the dominant hegemony” (Benshoff, 2015, p. 119) ดังนั้น เควีย์ร์จึงมีลักษณะของการ “ล้อ” แต่ไม่ “หลุด” จากกรอบ การนำเอาขนบมายั่วล้อของเควีย์ร์มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยให้เห็นข้อจำกัดของขนบ หรือเปิดโปงให้เห็นความเป็นอื่นที่ซุกซ่อนไว้

ความเชื่อมโยงระหว่าง “เควีย์ร์” กับ “โกธิค” ปรากฏเด่นชัดในวรรณกรรมที่เรียกว่า เควีย์ร์โกธิค (Queer Gothic) ซึ่งเป็นแขนงย่อยของวรรณกรรมโกธิค และเป็นรูปแบบการประพันธ์ที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบในช่วงไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา ฮิวจ์สและสมิธ (Hughes & Smith, 2009, pp. 1-3) กล่าวถึงความซับซ้อนของแนวคิด “เควีย์ร์โกธิค” โดยเสนอว่า วรรณกรรมโกธิคมีลักษณะของความเป็นเควีย์ร์มาตั้งแต่แรก ไม่เพียงเพราะวรรณกรรมโกธิคมักกล่าวถึงเรื่องเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่อยู่นอกบรรทัดฐานเท่านั้น แต่ยังรวมถึงลักษณะการเบี่ยงเบนทางรูปแบบ (stylistic deviance) จากแบบแผนอันเป็นที่ยอมรับกันมาอีกด้วย

ทั้งสองยังชี้ว่าแม้แก่นเรื่องที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันจะเป็นส่วนหนึ่งของวรรณกรรมโกธิคมาตั้งแต่ยุคศตวรรษที่ 18 และ 19 เช่นในงานของ Horace Walpole หรือ Ann Radcliffe แต่ควีร์โกธิคในฐานะวรรณกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ กลับเพิ่งได้รับการพัฒนาและนิยามในเชิงวิชาการอย่างจริงจังในช่วงหลัง อันเป็นผลสืบเนื่องจากการเติบโตของขบวนการสตรีนิยมและการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของกลุ่มควีร์ในช่วงทศวรรษ 1970-1980 อีวส์และสมิธยังตั้งข้อสังเกตอีกว่า วรรณกรรมโกธิคมีแรงดึงดูดเป็นพิเศษต่อเหล่านักเขียนที่มีอัตลักษณ์ทางเพศนอกขนบหรือมีเพศวิถีที่ลื่นไหล เช่น Horace Walpole, Oscar Wilde, Jewelle Gomez, Anne Rice, Poppy Z. โดยทั้งคู่เห็นว่า ความเป็นควีร์ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงพฤติกรรมหรือรสนิยมทางเพศเท่านั้น หากยังหมายถึงรูปแบบการใช้ชีวิต รสนิยม หรือความชอบที่ต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม ในแง่นี้ ความเป็นควีร์จึงสอดคล้องกับวรรณกรรมโกธิค ซึ่งมีลักษณะล้นกรอบ (excess) ไม่สามารถควบคุมให้อยู่ภายใต้ขนบหรือความหมายที่ตายตัวได้ วรรณกรรมโกธิคจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่นักเขียนใช้ในการเสนอ “ความจริงอีกด้าน” ที่อยู่นอกเหนือความเป็นจริงที่สังคมกำหนด

นอกจากนี้ วรรณกรรมโกธิคยังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางจากนักวิชาการด้านควีร์ศึกษา หนึ่งในนักวิชาการคนสำคัญคือ อีฟ โคซอฟสกี เซดจ์วิก (Eve Kosofsky Sedgwick) เซดจ์วิก (Sedgwick, 1985) เสนอว่าโกธิคเป็นนวนิยายรูปแบบแรกในอังกฤษที่มีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดและเปิดเผยกับความสัมพันธ์ระหว่างชายรักชาย โดยเฉพาะในบริบททางสังคมที่ความสัมพันธ์ดังกล่าวกลายเป็นเครื่องหมายของการจัดแบ่งทางชนชั้นและบทบาททางเพศ เซดจ์วิกชี้ให้เห็นว่าแม้สังคมชายเป็นใหญ่จะส่งเสริมความผูกพันอย่างแน่นแฟ้นระหว่างผู้ชายด้วยกัน แต่ความใกล้ชิดในหมู่ชายล้วนกลับก่อให้เกิดความวิตกกังวลว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจพัฒนาไปสู่ความปรารถนาในเพศเดียวกัน เซดจ์วิกเรียกโครงสร้างการเล่าเรื่องที่สะท้อนความตึงเครียดต่อความสัมพันธ์แบบชายรักชายนี้ว่า “โครงเรื่องแบบวิตกจริต” (paranoid plot) ซึ่งทำงานผ่านกลไกของการเก็บงำความลับ ความหวาดระแวงสงสัย และการสืบหาความจริง เซดจ์วิกเสนอว่าความลับที่มักถูกปกปิดไว้ในวรรณกรรมโกธิคคือความปรารถนาที่ต้องห้าม โดยเฉพาะความรักเพศเดียวกัน เซดจ์วิกชี้ให้เห็นว่าวรรณกรรมโกธิคไม่เพียงแต่สะท้อนความหวาดกลัวต่อความรักเพศเดียวกัน แต่ยังทำหน้าที่เป็นกลไกควบคุมความปรารถนาทางเพศ ผ่านการสร้างแรงกดดันทางสังคม เนื่องจากความวิตกกังวลในเรื่องเพศไม่จำกัดเฉพาะตัวละครที่เป็นควีร์เท่านั้น หากยังรวมถึงตัวละครชายทุกคนที่อาจตกเป็นเป้าของความสงสัยว่า “ผิดเพศ” เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้คนเหล่านี้เบี่ยงเบนจากขนบทางเพศ นอกจากนี้ เซดจ์วิกยังชี้ว่าวรรณกรรมโกธิคมักนำเสนอภาพของคนที่รักเพศเดียวกันผ่านอุปลักษณ์ของ “ผี” หรือ “ปีศาจ” ซึ่งเป็นตัวแทนของความเบี่ยงเบน ความวิปริต และภัยคุกคามทางศีลธรรม ตัวละครเหล่านี้จึงต้องถูกกำจัดในตอนท้ายเรื่อง เพื่อฟื้นฟู

ความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม การดำรงอยู่ของปีศาจจึงเป็นเสมือนคำเตือน ที่ตอกย้ำความน่าสะพรึงกลัวของความปรารถนาในเพศเดียวกัน ที่สังคมพยายามปฏิเสธและกดทับไว้ไม่ให้ปรากฏอย่างเปิดเผย และเมื่อสิ่งนี้เผยตัวตนออกมา จึงต้องกำจัดออกจากสังคม

แฮร์รี เอ็ม เบนชอฟ (Benshoff, 2015, pp. 118-137) ศึกษาพัฒนาการของปีศาจ โดยชี้ให้เห็นว่าในอดีตปีศาจไม่ได้ถูกนำมาใช้เป็นอุปลักษณ์เพื่อสื่อถึงผู้ที่รักเพศเดียวกันเหมือนอย่างในปัจจุบัน เพราะคำว่า “โฮโมเช็กซ์วล” ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายในสังคมและถูกมองว่าเป็นเพียงพฤติกรรมทางเพศเท่านั้น การเชื่อมโยงความเป็นเคียวกับผีหรือปีศาจเกิดขึ้นในภายหลัง เมื่อ “โฮโมเช็กซ์วล” ได้กลายเป็นคำที่ใช้นิยามตัวตนของบุคคล และสื่อถึง “ความเป็นอื่น” ที่แตกต่างจากกลุ่มรักต่างเพศ เช่นเดียวกับปีศาจ กลุ่มรักเพศเดียวกันจึงถูกมองว่าเป็นสิ่งแปลกปลอมที่คุกคามสังคมรักต่างเพศและต้องขจัดออกไป เบนชอฟอธิบายว่าวรรณกรรมโกธิคในยุคแรกมักนำเสนอนางเอกที่ถูกคุกคามและตกอยู่ในความเสี่ยงที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศจากตัวละครปีศาจชาย อย่างไรก็ตาม ยังมีงานเขียนประเภทโกธิคบางส่วนที่นำเสนอสิ่งที่เบนชอฟเรียกว่า “ภัยคุกคามแบบเคียว” (queer menaces) เช่น เรื่อง *The Monk* (1796) ของ M. G. Lewis ที่นำเสนอปีศาจที่มีความเบี่ยงเบนหรือผิดปกติทางเพศ หรือเรื่อง *Frankenstein* (1818) ของ M. Shelly ที่นำเสนอปีศาจที่สร้างจากตัวละครชาย ผู้ให้กำเนิด ในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 วรรณกรรมโกธิคกลับมาได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย และในช่วงนี้เองที่กลุ่มรักเพศเดียวกันหรือโฮโมเช็กซ์วลเป็นที่รู้จักในสังคมมากขึ้น พร้อมกับการเข้ามามีบทบาทของวาทกรรมทางการแพทย์ในการให้นิยามแก่รักเพศเดียวกัน ในยุคนี้เราจึงเห็นความเชื่อมโยงกันระหว่างตัวละครปีศาจกับความผิดปกติทางเพศ หรือที่เรียกว่า “ปีศาจเคียว” (monster queer) ได้อย่างชัดเจน

การนำผีหรือปีศาจมาใช้เป็นอุปลักษณ์ของกลุ่มเคียวยังเชื่อมโยงเพศวิถีของคนกลุ่มนี้กับความตาย ชู เอลเลน เคส (Case, 2000, pp. 198-209) ชี้ให้เห็นว่าแนวคิดเคียวนำไปสู่คำถามเกี่ยวกับภววิทยา (ontology) โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำถามเกี่ยวกับเส้นแบ่งระหว่างชีวิตและความตาย สังคมมองกลุ่มรักเพศเดียวกันว่าผิดปกติและแตกต่างไปจากคนทั่วไปเนื่องจากไม่สามารถผลิตทายาทเพื่อสืบสกุลได้ คนกลุ่มนี้จึงมักถูกโยงเข้ากับความตาย ยิ่งในยุคปัจจุบันที่มีการระบาดของโรคเอดส์ ความปรารถนาของคนกลุ่มนี้ถูกมองว่าเป็นสิ่งอันตรายที่ทำลายความบริสุทธิ์ของเลือดและนำมาซึ่งความตาย ปีศาจแวมไพร์จึงถูกนำมาใช้เป็นอุปลักษณ์ของกลุ่มรักเพศเดียวกันอย่างแพร่หลาย เพราะแวมไพร์เป็นตัวละครที่ละเมิดเส้นแบ่งกันระหว่างความเป็นกับความตาย แวมไพร์เป็นผีดิบที่ฟื้นคืนชีพหลังจากตายไปแล้ว นอกจากนี้ แวมไพร์ยังมีเพศสัมพันธ์ทางปาก (oral sex) ที่ไม่ได้นำมาซึ่งการผลิตทายาทเพื่อสืบเผ่าพันธุ์ ความสัมพันธ์ในลักษณะนี้จึงหมายถึงความตายแทนที่จะเป็นการให้กำเนิดและ

การสืบเชื้อสาย ด้วยเหตุนี้ แวมไพร์จึงถูกนำมาใช้เป็นภาพแทนของกลุ่มเคียวรีได้อย่างเหมาะสม เช่นเดียวกับแวมไพร์ กลุ่มเคียวรีถือเป็นผู้ทำลายกฎเกณฑ์และข้อห้าม (taboo breaker) ของสังคม สื่อกระแสหลักอย่างภาพยนตร์ฮอลลีวูดมักนำเสนอเรื่องราวความรักระหว่างชายหญิง ขณะที่ผีหรือปีศาจมักปรากฏตัวในฐานะอุปสรรคที่ขัดขวางความสัมพันธ์แบบรักต่างเพศ ซึ่งท้ายที่สุดต้องถูกขจัดออกไป เพื่อให้เรื่องราวจบลงด้วยความรักโรแมนติคที่ตอกย้ำระบอบปีศาจไปโดย

แม้วรรณกรรมโกธิคจะตอกย้ำชัยชนะของสังคมกระแสหลักที่มีต่อกลุ่มเคียวรี ด้วยการนำเสนอภาพของเคียวรีในรูปผีหรือปีศาจที่ถูกกำจัดในตอนท้าย แต่การเชื่อมโยงความเป็นเคียวรีกับโกธิคยังนำไปสู่การทำให้โกธิคกลายเป็นเคียวรี ในการศึกษาบันทึกคติแนวเคียวรีโกธิค อันดริโอ เจ. อาร์. ดอส ซานโตส (Dos Santos, 2022) ชี้ให้เห็นว่าเคียวรีในวรรณกรรมโกธิคมีบทบาทในการรื้อสร้างหรือการอ่านใหม่แบบเคียวรี โดยกล่าวว่า เคียวรีเป็นเสมือนพลังแห่งการต่อต้านประเภทหนึ่ง ที่กระตุ้นให้เกิดการทบทวน การอ่านใหม่ และการตีความใหม่ให้กับนวนิยายโกธิค ดอส ซานโตส (Dos Santos) ยังอ้างคำชี้แนะของวอร์เนอร์ (Warner) ที่ว่าประเด็นสำคัญไม่ได้อยู่ที่การความเป็นเคียวรีในทฤษฎีหรืองานวิจารณ์ แต่เป็นการทำให้งานวิจารณ์และทฤษฎีนั้น “เป็นเคียวรี” ต่างหาก (Dos Santos, 2022, p. 27) คุณลักษณะแบบเคียวรีที่ปรากฏในงานโกธิคนำไปสู่การปรับเปลี่ยนมุมมองในการอ่านที่ตอกย้ำขนบทางเพศในโครงเรื่องแบบวิตกจริตมาเป็นการอ่านแบบเคียวรีที่ตั้งคำถามกับขนบทางเพศดังที่ ดอส ซานโตส (Dos Santos) กล่าวถึงบทบาทของเคียวรีว่า “เคียวรียังเป็นตัวแทนของแนวคิดเรื่องการฝ่าฝืนขนบ และด้วยเหตุนี้ การแสดงตัวตนแบบเคียวรีแสดงให้เห็นความพยายามที่จะทำลายกรอบคู่ตรงข้าม เช่น แนวคิดกระแสหลักที่กำหนดอัตลักษณ์ทางเพศให้เป็นเพียง “หญิง” หรือ “ชาย” เท่านั้น” (Dos Santos, 2022, p. 31)

เคียวรีในวรรณกรรมโกธิคเผยให้เห็นความย้อนแย้งเชิงโครงสร้างภายในตัวบท ฮิวจ์สและสมิธ (Hughes & Smith, 2009, p. 2) ชี้ว่า เคียวรีในบริบทของวรรณกรรมโกธิคหมายถึงสภาวะที่ดำรงอยู่ระหว่างความขัดแย้ง กล่าวคือ การดูเหมือนยึดมั่นในบางสิ่งขณะเดียวกันก็ปรารถนาอีกสิ่ง เคียวรีคือการจัดวางสิ่งคุ้นเคยคู่กับสิ่งไม่คุ้นชิน สิ่งที่มีเหตุผลคู่กับสิ่งเหนือธรรมชาติ สิ่งที่สังคมยอมรับได้คู่กับสิ่งที่สังคมประณาม การเป็นเคียวรีในที่นี้จึงมิใช่การปฏิเสธขนบ หากเป็นการเปิดเผยความเป็นอื่นที่แฝงอยู่ภายใต้ขนบนั้น เอลลิส แฮนสัน (Hanson, 2007, p. 176) อธิบายว่าการวิจารณ์วรรณกรรมโกธิคในแบบเคียวรีเต็มไปด้วยความกำกวมและความย้อนแย้ง ตัวบทโกธิคมักผลิตซ้ำโครงสร้างแบบวิตกจริต โดยเฉพาะความหวาดกลัวต่อกลุ่มรักเพศเดียวกัน รวมทั้งความตื่นตระหนกทางศีลธรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ อย่างไรก็ตาม การอ่านแบบเคียวรีแสดงให้เห็นว่าวรรณกรรมโกธิคคือพื้นที่ของการละเมิดขนบทางเพศและความปรารถนาอันสิ้นเกิน (excess) ที่ไม่สามารถควบคุมหรือให้

คำนิยามอย่างใดอย่างหนึ่ง แม้ว่าวรรณกรรมโกธิคจะนำเสนออคติและความรุนแรงที่กระทำต่อกลุ่มรักเพศเดียวกัน เควียร์ทำหน้าที่เป็นพลังสร้างสรรค์ที่ทำลายและตอบโต้กับการกดขี่ ขณะที่ตัวบทโกธิคนำเสนอเพศวิถีนอกขนบว่าเป็นสิ่งที่น่ากลัวและน่ารังเกียจ เควียร์กลับโอบรับสิ่งนี้และแสดงออกในรูปของความหลุดพ้นจากความหวาดกลัวและความน่ารังเกียจ (pleasures of fear and abjection) การอ่านแบบเควียร์จึงไม่เพียงปลดปล่อยผู้อ่านจากอาการวิตกกังวลเกี่ยวกับรักเพศเดียวกันเท่านั้น หากยังทำหน้าที่รื้อสร้างและตั้งคำถามกับมุมมองกระแสหลักที่พยายามควบคุมความปรารถนาทางเพศอีกด้วย

กลื่นการเวก เป็นนวนิยายแนวโกธิคที่ผสมผสานองค์ประกอบของความเป็นเควียร์ และสามารถจัดอยู่ในขอบที่เรียกว่าเควียร์โกธิค (Queer Gothic) นวนิยายเรื่องนี้เปิดพื้นที่ให้การอ่านแบบวิตกกังวล (paranoid reading) ควบคู่กับการอ่านแบบเควียร์ (queer reading) ในด้านหนึ่งนวนิยายนำเสนอโครงเรื่องแบบวิตกกังวลที่ตอกย้ำขอบทางเพศ ด้วยการให้ปีศาจผู้ชายซึ่งเป็นภาพแทนของความเป็นเควียร์ถูกกักขังในตึกร้างและแทนที่ความผูกพันระหว่างชายกับชายด้วยความรักแบบโรแมนติกระหว่างตัวละครหัตดินทร์และอรุณีไพอย่างไรก็ตาม นวนิยายไม่ได้นำเสนอความเป็นเควียร์ในฐานะภัยคุกคามเพียงด้านเดียว หากยังเผยให้เห็นศักยภาพของความเป็นเควียร์ในฐานะพลังต่อต้าน อันนำไปสู่การอ่านวรรณกรรมโกธิคในแบบรื้อสร้าง การอ่านแบบเควียร์ช่วยเปิดโปงอคติของสังคมต่อกลุ่มเควียร์ ซึ่งไม่จำกัดอยู่เพียงพฤติกรรมทางเพศ แต่รวมถึงรูปแบบหรือวิถีชีวิตที่ต่างจากสังคมกระแสหลัก อคติดังกล่าวปรากฏในรูปของการจับจอง การสอดรู้สอดเห็น และการละเมิดพื้นที่ส่วนตัว ซึ่งกลายเป็นรูปแบบหนึ่งของความรุนแรงที่กระทำต่อกลุ่มเควียร์ ขณะที่สังคมกระแสหลักมองความผูกพันระหว่างชายกับชายด้วยความหวาดระแวงสงสัย การอ่านแบบเควียร์กลับเผยให้เห็นสัมพันธ์ภาพในหมู่ชายล้วนว่าเป็นสิ่งที่ช่วยเยียวยาจากความรุนแรงที่คนเหล่านี้ได้รับจากโลกภายนอก ความรัก ความหวังใจ และการดูแลซึ่งกันและกันในกลุ่มตัวละครชายยังแตกต่างจากความละโมภ ความเห็นแก่ตัว การแสดงอำนาจที่กดขี่ของตัวละครจากสังคมภายนอก นอกจากเนื้อหาแล้ว ความเป็นเควียร์ใน *กลื่นการเวก* ยังสะท้อนผ่านรูปแบบหรือสไตล์ของการเล่าเรื่อง ที่ผสมผสานความสยองขวัญเข้ากับอารมณ์ขัน ในขณะที่วรรณกรรมโกธิคใช้ความหวาดกลัวเป็นกลไกควบคุมความเป็นอื่น ตัวบทนี้กลับรื้อถอนกลไกแห่งอำนาจด้วยการนำเอาความสยองขวัญมาอยู่ร่วมกับความตลกขบขัน อารมณ์ขันในเรื่องจึงไม่เพียงแต่สร้างความบันเทิงเท่านั้น แต่เป็นเครื่องมือในการวิพากษ์บทบาททางเพศ ด้วยการทำให้เรื่องเพศซึ่งมักถูกทำให้ดูจริงจังและศักดิ์สิทธิ์กลายมาเป็นสิ่งไร้สาระและน่าขัน

3. ชนชั้นศักดินากับชนชั้นกลาง : โลกจารีตกับโลกสมัยใหม่

ตัวละครที่ปรากฏใน *กลิ่นการเวก* แบ่งออกเป็นสองกลุ่มหลักคือตัวละครที่มาจากชนชั้นศักดินาและตัวละครที่มาจากชนชั้นกลาง กลุ่มชนชั้นศักดินาประกอบด้วย ม.ร.ว.อายุร เทวินทร์ ม.ร.ว.อินทรี เทวินทร์ และ ม.ร.ว.อุไรจนา เทวินทร์ พี่น้องของคุณชาย ส่วนกลุ่มชนชั้นกลางประกอบด้วยหัตดินทร์ วิศวกรเพื่อนรักของหัตดินทร์ และอร่าไพ ตระกูลของคุณชาย เป็นตระกูลเก่าแก่ที่สืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษซึ่งรับราชการเป็นขุนนางมาหลายรุ่นคน ดังที่ลูกกล้าซึ่งเป็นคนรับใช้เล่าถึงความเป็นมาของตระกูลเทวินทร์ให้หัตดินทร์ฟังว่า

สมัยของเสด็จในกรม เป็นช่วงที่วังเทวินทร์รุ่งเรืองถึงขีดสุด...พอมารุ่นของท่านปู่ วังเทวินทร์ก็เริ่มเสื่อมลง...ยิ่งหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ท่านปู่ของคุณชายต้องเสด็จไปประทับอยู่ที่ชาวเพื่อความปลอดภัย...วังก็ยังถูกทิ้งให้เสื่อมโทรม...จนมารุ่นท่านพ่อของคุณชายนั่นแหละครับ ที่ท่านเริ่มบูรณะวังกลับมา มีสภาพเหมือนเก่า พอท่านสิ้นลงไปก็ได้คุณชายคอยดูแลต่อ...แต่กว่าคุณชายจะได้วังเป็นกรรมสิทธิ์ ก็ต้องต่อสู้กับพี่ ๆ น้อง ๆ จนแทบจะฆ่ากันตาย (พงศกร, 2558, น. 34)

แม้ตระกูลเทวินทร์ของคุณชายจะเคยรุ่งเรืองในอดีต แต่ปัจจุบันอำนาจของชนชั้นศักดินาได้เสื่อมถอยลง วังเทวินทร์ที่เคยคึกคัก เต็มไปด้วยผู้คน ปัจจุบันกลับกลายเป็นสถานที่เงียบเหงา วังเวก มีเพียงคุณชาย ลูกกล้า และหลานชายลูกกล้า ฟานักอาศัยอยู่เท่านั้น ความตกต่ำเสื่อมถอยของชนชั้นศักดินายังเห็นได้จากการที่คุณชายซึ่งเป็นทายาทคนเดียวของตระกูลเทวินทร์หย่าร้างกับภรรยาและไม่มีบุตรสืบสกุล ตระกูลเทวินทร์ให้ความสำคัญกับการสืบสายตระกูลทางฝ่ายพ่อ คุณชายจึงครอบครองวังเทวินทร์สืบต่อกันมาบรรพบุรุษ อย่างไรก็ตาม ความเสื่อมโทรมของชนชั้นศักดินาเห็นได้จากการทำลาย “อำนาจพ่อ” ทั้งคุณหญิงอินทรีและคุณหญิงอุไรจนา ไม่เพียงแต่ขาดความเคารพยำเกรงต่อคุณชาย หากยังกลับมาทวงกรรมสิทธิ์ของวังเทวินทร์จากคุณชายอีกด้วย

ขณะที่การนำเสนอภาพของชนชั้นศักดินาให้ความสำคัญกับการสืบสายโลหิตทางฝ่ายพ่อและการตั้งรกรากในพื้นที่ที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน การบรรยายตัวละครชนชั้นกลางมุ่งเน้นไปที่การศึกษาและอาชีพการงานเป็นหลัก หัตดินทร์เรียนจบวิศวกรรมศาสตร์และมีอาชีพเป็นวิศวกรก่อนที่จะมาทำงานเป็นเลขานุการ ส่วนตัวของคุณชาย อร่าไพมีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการนิตยสาร “รวี” ครอบครัวยังของหัตดินทร์และอร่าไพทำการค้าและมีพื้นเพมาจากต่างจังหวัด บิดาของหัตดินทร์เป็นคนจีนและแต่งงานกับแม่ซึ่งเป็นคนไทย หัตดินทร์จึงมีชื่อเล่นว่า “อาหมง” และมีนามสกุลยาวเหยียดคือ “เกียรติกิจวาลก้องไถลไพศาล” ครอบครัวยัง

ของหัตดินทร์ทำธุรกิจการค้าจนมีฐานะร่ำรวยเป็นถึงคหบดีในจังหวัดชัยภูมิ ส่วนอรรำไพ เป็นลูกสาวคนเดียวของคุณนายอรทัยซึ่งเป็นนักธุรกิจออกเงินกู้และเป็นเจ้าของสวนผลไม้ ในจังหวัดนครปฐม ขณะที่นวนิยายนำเสนอความตกต่ำเสื่อมโทรมของชนชั้นศักดินา กลุ่มที่เข้ามามีอำนาจในสังคมเมืองแทนที่ชนชั้นศักดินาคือชนชั้นกลาง ตัวละครชนชั้นกลาง ได้แก่ หัตดินทร์และอรรำไพ ล้วนอยู่ในวัยหนุ่มสาว มีกำลังความสามารถในการผลิต ทั้งการผลิตงาน และการผลิตทายาท ครอบครัวของหัตดินทร์และอรรำไพต่างกังวลในเรื่องการแสวงหาคู่ครอง ให้แก่บุตรธิดาของตน มารดาของอรรำไพพาเธอมาแนะนำตัวกับนพปฎลซึ่งเป็นลูกชายของคุณหญิงอินทรา ส่วนบิดาของหัตดินทร์ต้องการให้ลูกชายแต่งงานกับผู้หญิงที่ครอบครัวจัดหาให้ อย่างไรก็ตาม ทั้งหัตดินทร์และอรรำไพเป็นคนเมืองรุ่นใหม่ที่รักความอิสระ มีความเป็นปัจเจกสูง และพึ่งพาตนเอง หัตดินทร์ต้องการหาเลี้ยงชีพด้วยตนเอง เขาจึงปฏิเสธที่จะกลับต่างจังหวัด เพื่อแต่งงานและสืบทอดกิจการของครอบครัวตามที่พ่อแม่ร้องขอ ขณะที่อรรำไพแยกตัวออกมาอยู่ตามลำพังที่ห้องชุดและทุ่มเทเวลาให้กับการทำงานจนไม่ใส่ใจในการหาคู่ครอง

ใน *กลิ่นการเวก* ความขัดแย้งระหว่างตัวละครชนชั้นศักดินากับตัวละครชนชั้นกลาง มีสาเหตุหลักมาจากค่านิยมทางชนชั้นที่แตกต่างกัน ชนชั้นศักดินาภาคภูมิใจในสายเลือดและชาติกำเนิดอันเก่าแก่ของตน พร้อมกับดูแคลนชนชั้นกลางซึ่งเป็นชนชั้นเพิ่งเกิดใหม่และส่วนใหญ่มีเชื้อสายจีนว่าเป็น “ไพร่” หรือ “ชั้นต่ำ” ดังเห็นในฉากการเผชิญหน้าระหว่างหัตดินทร์กับคุณหญิงอินทราและคุณหญิงอรุณา คุณหญิงไม่เพียงแต่เรียกหัตดินทร์ว่า “ไอหน้าตี” หากยังวิจารณ์ธรรมเนียมการแต่งกายของเขาว่า “ไผ่ดำ” (พงศกร, 2558, น. 254-255) แม้ชนชั้นกลางจะร่ำรวยจากการประกอบธุรกิจการค้า แต่คนกลุ่มนี้ยังคงรู้สึกมีมด้อย เรื่องชาติกำเนิด เป็นเหตุให้มารดาของอรรำไพแสดงความพิณอบพิเทาต่อคุณหญิงอินทรา ทั้งที่คุณหญิงเป็นลูกหนี้ของตน หรือกรณีของหัตดินทร์ที่ต้องการให้ผู้อื่นเรียกเขาว่า “ยอร์จ” แทน “อาหมง” ทั้ง ๆ ที่หน้าตาของเขาบ่งบอกความเป็น “ลูกจีน” อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม อุดมการณ์ของชนชั้นกลางที่มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเองและการทำงานหนักส่งผลให้ตัวละครกลุ่มนี้มองชนชั้นศักดินาว่าเป็นพวกไร้ประโยชน์ ไม่ต่างอะไรจากกาฝากของสังคม อรรำไพมีท่าที่รังเกียจคุณหญิงที่คอยรีดไถเงินจากผู้ชายเพื่อมาจับจ่ายใช้สอยอย่างฟุ่มเฟือย ความละโมภที่ คุณหญิงแสดงออกอย่างเด่นชัดทำให้อรรำไพเปรียบเปรยเธอว่าเป็น “กระสือ” : “หากยายคุณหญิงกระสือยังพรั่ำร่ำพันเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ อยู่แบบนี้ต่อไปอีกสักหน่อย หล่อนก็รับประทานไม่ได้เหมือนกันว่าจะไม่ลุกขึ้นยืนด่ายายคุณหญิงตัวแสบกับลูกชายออกไปด้วยความโมโห” (พงศกร, 2558, น. 130) คำพูดข้างต้นสะท้อนอคติของชนชั้นกลางที่มองชนชั้นศักดินาว่าเป็นพวกแสวงหาประโยชน์และพึ่งพาผู้อื่น จึงเป็นภัยคุกคามสังคมไม่ต่างจากปีศาจร้าย

การนำเสนอความแตกต่างทางชนชั้นใน *กลั่นการเวก* ยังมีนัยทางเพศแฝงอยู่ด้วย เซดจ์วิก (Sedgwick, 1985, p. 93) ชี้ให้เห็นว่าระบบชนชั้นในสังคมอังกฤษถูกสร้างขึ้นตามโครงสร้างของครอบครัวแบบอิดิปปัส (Oedipal family) โดยชนชั้นสูงเปรียบได้กับบิดาผู้มีอำนาจ ส่วนชนชั้นกลางเปรียบเหมือนลูกที่โศกเศร้าอำนาจของพ่อ เซดจ์วิกเสนอว่าอุดมการณ์ทางชนชั้นมีแนวโน้มที่จะทำให้ชนชั้นสูงกลายเป็นหญิง (the feminization of aristocracy) กล่าวคือชนชั้นสูงที่เคยมีอำนาจถูกลดทอนให้กลายเป็นภาพแทนของความอ่อนแอ บอบบาง ไร้ประโยชน์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของความเป็นหญิงในด้านลบ ข้อเสนอของเซดจ์วิกสามารถนำมาปรับใช้กับการวิเคราะห์ตัวละครชนชั้นศักดินาใน *กลั่นการเวก* โดยเฉพาะคุณชายอายุรที่ไร้อำนาจบารมีและสูญเสียความเป็นชาย คุณชายเคยแต่งงานกับภริยาแต่ก็หย่าร้างโดยไม่มีบุตรสืบสกุล คุณชายยังมีสุขภาพอ่อนแอ ขี้โรค และเก็บตัวอยู่แต่ในวัง ทั้งยังถูกพี่น้องและภรรยาเก่าข่มเหงเพื่อเรียกร้องส่วนแบ่งจากมรดก ในสายตาของลูกกล้าคนรับใช้เก่าแก่ คุณชายจึงเป็นคน “อาภัพ” และ “น่าสงสาร” (พงศกร, 2558, น. 99-100) นอกจากคุณชายอายุรแล้ว ลักษณะของความเป็นหญิงในเชิงลบยังปรากฏในตัวละครชนชั้นศักดินาอื่น ๆ เช่น คุณหญิงอินทราและคุณหญิงอุรจิรา ทั้งสองเป็นคนละโมบ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และไม่ประกอบอาชีพใด ๆ จนกลายเป็นลูกหนี้ของมารดาอรร่าไพ ขณะที่ภริยาแม้จะได้ชื่อว่าเป็นนักเขียน แต่เธอไม่เคยเขียนงานด้วยตัวเอง ผลงานของภริยาที่ตีพิมพ์ล้วนเป็นงานที่คุณชายเขียนให้ทั้งสิ้น ภริยายังใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่ายและไม่รู้จักพอ ทำให้เธอกลับมาติดใจเงินคุณชาย แม้ทั้งคู่จะหย่าร้างกันไปแล้วก็ตาม

ขณะที่ชนชั้นศักดินาถูกนำไปเชื่อมโยงกับคุณลักษณะของความเป็นหญิงในด้านลบ ชนชั้นกลางถูกนำเสนอผ่านคุณลักษณะของความเป็นชาย ได้แก่ ความเข้มแข็ง ความมีอิสระ และอำนาจในการผลิต หัสดินทร์และอรร่าไพเป็นปัจเจกที่รักอิสระและพึ่งพาตนเอง ทั้งคู่เป็นคนรุ่นใหม่ อยู่ในวัยหนุ่มสาว ใช้ชีวิตในสังคมเมือง และคุ้นเคยกับเทคโนโลยีเป็นอย่างดี แม้อรร่าไพจะเป็นเพศหญิง แต่เธอกลับมีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยวและมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงไม่แพ้เพศชาย อรร่าไพเป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการนิตยสารและเป็นที่เกรงขามของผู้ใต้บังคับบัญชา เธอยังแสดงความกล้าด้วยการบุกไปยังวังเวรินทร์เพื่อทวงถามต้นฉบับนวนิยายจากคุณชาย และเมื่อแสงดาวหายตัวไป เธอก็ตัดสินใจบุกเดี่ยวเข้าไปในวังกลางดึก โดยมีปืนสั้นซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นชายเป็นอาวุธป้องกันตัว อรร่าไพยังต่างจากภริยาและคุณหญิงทั้งสองที่คอยแต่จะปอกลอกคุณชาย อรร่าไพสามารถทำงานหาเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง เธอจึงไม่พอใจที่มารดาพยายามจับคู่ให้และตัดสินใจแยกตัวมาอยู่ตามลำพัง ความเป็นชายของชนชั้นกลางยังแสดงให้เห็นผ่านอำนาจเงิน แม้ชนชั้นศักดินาจะเป็นพวกที่มียศถาบรรดาศักดิ์ แต่สถานภาพของคุณหญิงอินทราในฐานะลูกหนี้ทำให้อรร่าไพกล้าแข็งขึ้น ไม่ยอมทำตามคำสั่งของคุณหญิงที่ต้องการรับเงินค่าต้นฉบับแทนคุณชาย อรร่าไพยังใช้เงิน

ว่าจ้างสาวโรงงานซื้อแสงดาวให้สืบทอดความลับภายในวังเวทวินทร์ ผู้เขียนบรรยายการกระทำของอรร่าโพว่า “หล่อนเกลียดนักที่จะต้องใช้เงินฟาดซื้ออะไรแบบนี้ [...] แต่หากเมื่อถึงคราวจำเป็นขึ้นมากราใด...เงินยังเป็นพระเจ้าที่ซื้ออะไรได้ทุกอย่างเสมอ...” (พงศกร, 2558, น. 216) การกระทำดังกล่าวไม่เพียงเป็นการละเมิดพื้นที่ส่วนตัวของคุณชาย หากยังสะท้อนการใช้อำนาจเศรษฐกิจเพื่อควบคุมและบงการผู้อื่น

4. ชนชั้นกลางกับการเผชิญหน้ากับความเป็นอื่น

กลิ่นการเวก เปิดเรื่องด้วยการเดินทางของหัสตินทร์ไปยังวังเวทวินทร์ เพื่อทำงานเป็นเลขาฯ ส่วนตัวให้คุณชายอายุร ความผิดปกติก่อเริ่มจากการที่คุณชายว่าจ้างหัสตินทร์ซึ่งเรียนจบวิศวกรรมศาสตร์มาเป็นเลขาฯ ส่วนตัว ก่อนเริ่มงาน หัสตินทร์พยายามค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับนายจ้างจากแหล่งต่าง ๆ แต่กลับพบว่า “อายุรมีข้อมูลให้สืบทอดน้อยมาก” แม้แต่ภาพถ่ายของอายุรสักใบ “ก็หาไม่พบ” (พงศกร, 2558, น. 24) เมื่อเดินทางไปตามที่อยู่หัสตินทร์จึงได้รู้ว่าเจ้านายของเขาไม่ใช่สามัญชนธรรมดา แต่เป็นถึงหม่อมราชวงศ์และสถานที่ที่อายุรพำนักคือวังเวทวินทร์ สิ่งนี้สร้างความวิตกกังวลให้กับหัสตินทร์ ดังที่เขารำพึงว่า “การมาเป็นเลขาส่วนตัวของนักเขียน แกมเป็นนักเขียนลึกลับ ไม่เคยเปิดเผยตัวกับใคร และเป็นถึงราชินิกุลอย่างหม่อมราชวงศ์อายุร ไม่น่าใช้เรื่องหมู ๆ แน่...จะไหวไหมนะ...อกใจของเขาเต็มโคตรมคราม” (พงศกร, 2558, น. 26-27) เมื่อหัสตินทร์พบว่าประตูวังเปิดออกเอง พร้อมกับได้ยินเสียงเยือกเย็นของใครคนหนึ่ง เขาคิดว่าถูกผีหลอก “หัสตินทร์ยืนหนึ่งซึ้ง มือเย็น ตัวแข็ง และเขาไปตลอดตั้งแต่ศีรษะจนจรดปลายเท้า รวากับว่าทั้งร่างของเขาได้กลายเป็นรูปปั้นหินไปในฉับพลันทันที พร้อมกันนั้น หัวใจก็เต้นระรัวเร็วด้วยความหวาดกลัว” (พงศกร, 2558, น. 28) แม้ความหวาดกลัวจะบรรเทาลงเมื่อเขารู้ว่าประตูวังเป็นแบบอัตโนมัติ และเสียงที่ได้ยินเป็นเสียงของลูกกล่า คนรับใช้เก่าแก่ประจำวัง แต่อาการหลอนกลับมามีอีกครั้งเมื่อพบว่าภายในวังเต็มไปด้วยต้นการเวก ซึ่งกระตุ้นให้เขารำลึกถึงความทรงจำในวัยเด็ก เมื่อครั้งที่เขาพบเจอวิญญาณของครูชีวินพร้อมกลิ่นดอกการเวกที่โชยมา หัสตินทร์กังวลว่า “วังเวทวินทร์มีนกการเวกเป็นตราประจำวัง แกมมีต้นการเวกเต็มไปหมด แล้วจะรอดไหมเนี่ย... ชายหนุ่มเผลอยกมือขึ้นลูบพระเครื่องที่ห้อยคอ รวากับต้องการจะหาที่พึ่งทางใจ” (พงศกร, 2558, น. 32) แม้อุดมการณ์ของชนชั้นกลางจะผลิตภาพลักษณ์ของความเป็นชาย อันได้แก่ ความกล้าหาญ ความเข้มแข็ง ความมั่นใจ แต่อาการหลอนที่เกิดขึ้นกับหัสตินทร์เผยให้เห็นความอ่อนแอและความไร้เสถียรภาพของชนชั้นกลาง เมื่อเผชิญกับความเป็นอื่นที่ไม่คุ้นเคย

ในวันแรกที่หัสตินทร์เดินทางมายังวังเวทวินทร์ เขาไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่า “ในใจกลางกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะในย่านซึ่งที่ดินมีราคาแพงกว่าทองคำจะยังมีวังขนาดใหญ่เช่นนี้หลงเหลืออยู่อีก” (พงศกร, 2558, น. 31) แม้วังเวทวินทร์จะตั้งอยู่ใจกลางเมืองหลวง แต่สถานที่

แห่งนี้กลับตัดขาดจากโลกภายนอกอย่างสิ้นเชิง วังเทวินทร์ล้อมรอบด้วยกำแพงสูง มีอาณาบริเวณกว้างขวาง ห่างไกลจากความวุ่นวายของสังคมเมือง ขณะลุลูก้าพาเขาชมสถานที่ หัสตินทร์สังเกตว่าวังเทวินทร์เป็นอาคารเก่าแก่อายุนับร้อยปี ตัวอาคารเป็นตึกสองชั้นก่ออิฐฉาบปูน ตกแต่งด้วยสถาปัตยกรรมแบบยุโรป เช่น เสาหินอ่อนรูปกลีบบัวเหมือนในวิหารกรีก หน้าต่างทรงโค้งและทรงสี่เหลี่ยมยาวจรดพื้น โคมไฟระย้าช่อใหญ่ ความงดงามโอ้อ่าของวังเทวินทร์ทำให้ผู้มาเยือนอย่างหัสตินทร์สัมผัสได้ถึง “อำนาจและบทบาททางสังคมของบรรพบุรุษของมร.อายูรว่ามีมากมายเพียงใด...” (พงศกร, 2558, น. 33) นอกจากจะ “ตื่นตะลึง” กับความงดงามอลังการของวังเทวินทร์แล้ว เมื่อเข้าไปยังห้องโถงกลางซึ่งเคยใช้จัดงานเลี้ยง ความใหญ่โตโอ้อ่าของสถานที่ยิ่งทำให้เขา “รู้สึกเหมือนตัวเล็กลงไปถนัดใจ” (พงศกร, 2558, น. 33) หัสตินทร์สังเกตเห็นภาพวาดสีน้ำมันของบรรพบุรุษคุณชายประดับเรียงรายอยู่บนผนัง ภาพเขียนเหล่านี้ทำให้เขา “รู้สึกหนาวเยือกขึ้นมาอย่างไร้เหตุผล” (พงศกร, 2558, น. 34) เพราะแม้จะเป็นเพียงภาพวาด แต่ก็ให้ความรู้สึกราวกับบุคคลเหล่านี้ยังมีชีวิต “หัสตินทร์คงไม่ประหลาดใจเลยหากวันดีคืนดีจะมีใครคนใดคนหนึ่งเดินออกมาจากรูปภาพเหล่านั้น และเอ่ยปากทักทายเขา...” (พงศกร, 2558, น. 34) ปฏิกริยาของหัสตินทร์ที่มีต่อวังเทวินทร์สะท้อนให้เห็นความหวาดกลัวของชนชั้นกลางที่มีต่อชนชั้นศักดินาที่แม้จะตกต่ำเสื่อมถอยตามกาลเวลา แต่ร่องรอยของอำนาจบารมี และความรุ่งเรืองในอดีตยังคงปรากฏให้เห็นในอาคารสถานที่ ซึ่งสร้างความประทับใจปนหวาดเกรงให้แก่ผู้มาเยือนอย่างเช่นหัสตินทร์

การเดินทางไปยังวังเทวินทร์ยังเปรียบเสมือนการย้อนเวลากลับไปในโลกอดีตท่ามกลางเมืองสมัยใหม่ที่มุ่งเน้นความเจริญเติบโต ความก้าวหน้า และความทันสมัย หัสตินทร์พบว่าบรรยากาศภายในวังกลับเงียบเชียบ วังเวง ทุกอย่างดูหยุดนิ่งเหมือนหลุดเข้ามาใน “โลกของคนตาย” (พงศกร, 2558, น. 146) บริเวณวังไม่มีแม้แต่สัญญาณโทรศัพท์ หัสตินทร์จึงไม่สามารถติดต่อกับโลกภายนอกได้ กาลเวลาดูเหมือนหยุดนิ่ง ทั้งนี้เพราะนาฬิกาทุกเรือนภายในวังพร้อมใจกันหยุดเดิน ไม่เพียงแต่หัสตินทร์เท่านั้น ตัวละครอื่นยังรับรู้ถึงบรรยากาศอันเงียบเชียบวังเวงของวังเทวินทร์อีกด้วย เมื่ออรุณีพาเขาเยือนสถานที่นี้เป็นครั้งแรก เธอรู้สึก “เหมือนหลุดเข้ามาในอีกมิติหนึ่ง...มิติซึ่งเวลาหยุดนิ่งมาตั้งแต่เมื่อเกือบร้อยปีก่อนตอนที่วังเทวินทร์สร้างเสร็จใหม่ ๆ” (พงศกร, 2558, น. 81) เช่นเดียวกับแสงดาวซึ่งเข้ามาสืบค้นความลับภายในวัง เธอรู้สึกว่าทุกอย่างหยุดนิ่งราวกับว่า “ไม่ได้อยู่ในโลกมนุษย์” (พงศกร, 2558, น. 175) ภายในตัวอาคารยังมีบรรยากาศที่เงียบเชียบวังเวงบานหน้าต่างมีม่านปิดทึบ ไม่มีแสงลอดผ่าน เมื่อลุลูก้าพาหัสตินทร์ขึ้นบันไดวนไปยังชั้นสอง หัสตินทร์พบว่าห้องส่วนใหญ่เป็นห้องว่างและปิดตาย ขณะเดินผ่านห้องพระ ลุลูก้าอธิบายว่า “ในห้องนั้นนอกจากเป็นที่ไว้พระพุทธรูปแล้ว ยังมีพระอัฐิของเสด็จในกรม ท่านปู่ ท่านพ่อท่านแม่ของคุณชายอีกด้วย...” (พงศกร, 2558, น. 36) คำพูดของลุลูก้าตอกย้ำให้หัสตินทร์เห็นว่าวังเทวินทร์เป็นเสมือนโลก

ของคนตายหรือสุสาน ต่างจากสังคมภายนอกที่คึกคัก มีชีวิตชีวา มีความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

หัตดินทร์ยังพบว่าคุณชายเป็น “มนุษย์ที่แปลกประหลาด” (พงศกร, 2558, น. 29) แม้จะทำงานให้คุณชายมาระยะหนึ่ง แต่เขากลับไม่เคยเห็นหน้าคุณชายแม้แต่ครั้งเดียว คุณชายใช้ชีวิตประจำวันโดยเขียนโน้ตลงบนกระดาษ ลุงกล้าอธิบายว่าเหตุที่คุณชายเก็บตัวอยู่แต่ในห้องไม่ออกมาพบปะผู้คน เป็นเพราะคุณชายไม่สบายและมีอาการแพ้แสงแดด คุณชายยังปฏิเสธเทคโนโลยีและเครื่องมือสื่อสารสมัยใหม่ทุกชนิด ดังที่หัตดินทร์พูดถึงคุณชายให้วิศิษฐ์ เพื่อนรักฟังว่า “[คุณชาย] เป็นคนประหลาดมาก เพราะแม้แต่โทรศัพท์ที่วางนี้ก็ไม่มีนะ [...] มือถือข้าก็ใช้ไม่ได้...เพราะคุณชายสั่งห้ามเด็ดขาด” (พงศกร, 2558, น. 60-61) คุณชายยังคงใช้เครื่องพิมพ์ดีดในการพิมพ์ต้นฉบับและส่งผลงานไปยังกองบรรณาธิการทางไปรษณีย์ เทคโนโลยีสมัยใหม่เพียงอย่างเดียวที่ใช้ในวังเทวินทร์คือประตูรีโมท ที่ช่วยให้คุณชายเปิดรับแขกที่ต้องการโดยไม่ต้องออกไปพบปะผู้คนภายนอก หัตดินทร์ยังค้นพบว่าอาหารที่คุณชายรับประทานคือ อาหารดิบขาว เช่น ไก่ดิบและเครื่องในสัตว์สด แม้ลุงกล้าพยายามอธิบายว่า “คุณชายกำลังป่วย...กินอาหารแบบนี้จะทำให้คุณชายแข็งแรงเร็วขึ้น...อีกอย่าง ผมมีหน้าที่ทำตามที่คุณชายสั่ง...” (พงศกร, 2558, น. 50) แต่สิ่งที่หัตดินทร์พบในภาดาอาหารของคุณชาย กลับสร้าง “ความตื่นตะลึง” และความสะอิดสะเอียน ขณะที่ชนชั้นกลางอย่างหัตดินทร์เป็นชนชั้นที่ได้ชื่อว่าทันสมัย คำนึงกับเทคโนโลยี และเอาใจใส่เรื่องสุขอนามัย ภาพลักษณ์ของคุณชายที่เก็บตัว ปฏิเสธเทคโนโลยีทุกชนิด และบริโภคอาหารดิบขาวจึงไม่เพียงสื่อถึงความล้าหลังและความดิบเถื่อน หากยังสะท้อนความเป็นอื่นที่ดูแปลกแยกจากสังคมสมัยใหม่ สร้างความประหลาดใจและความหวาดกลัวให้กับชนชั้นกลางอย่างหัตดินทร์

แนวคิดเรื่อง *uncanny* ของซิกมุนด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ช่วยอธิบายความรู้สึกหวาดกลัวของหัตดินทร์เมื่อเขาเดินทางเข้าสู่วังเทวินทร์ ฟรอยด์ (อ้างถึงใน Lloyd-Smith, 1989, p. 1) เสนอว่าสิ่งที่หวาดกลัวไม่ใช่สิ่งแปลกใหม่ แต่คือ “สิ่งคุ้นเคยที่ถูกทำให้แปลกแยก” (the familiar made strange) ซึ่งเป็นผลมาจากการระวนการกดทับในจิตใต้สำนึก ฟรอยด์อธิบายแนวคิด *uncanny* โดยวิเคราะห์รากศัพท์ของคำภาษาเยอรมัน *unheimlich* ซึ่งมีความหมายย้อนแย้ง เพราะแปลได้ทั้ง ค่อนข้าง เป็นบ้าน หรือปลอดภัย และไม่คุ้นเคย น่ากลัว หรือแปลกแยก ฟรอยด์ชี้ให้เห็นว่าความหมายทั้งสองไม่ได้อยู่ตรงข้ามกัน สิ่งที่เคยอบอุ่นคุ้นเคย และปลอดภัย อาจกลายเป็นสิ่งที่น่ากลัว เมื่อสิ่งนี้เล็ดลอดจากการถูกกดทับและหวนกลับมาปรากฏอีกครั้ง ใน *กลั่นการเวก* ความรู้สึก *uncanny* เกิดขึ้นกับหัตดินทร์เมื่อเขาพบว่าสังคมเมืองที่คุ้นชินกลับซุกซ่อนสถานที่แปลกปลอมอย่างวังเทวินทร์ การพบเห็นการเวกซึ่งเป็นต้นไม้มประจักษ์ยังกระตุ้นให้ความทรงจำในอดีตที่เคยถูกลืมหรือกดทับไว้ผุดขึ้นมาอีกครั้ง การเวกจึงสร้างความหวาดกลัวในแบบที่เรียกว่า *uncanny* นอกจากนี้ การที่ลุงกล้า

หัตถ์เดินเท้าเข้ามา ทำให้เขาได้สัมผัสกับความยิ่งใหญ่และความรุ่งเรืองในอดีตของชนชั้นศักดินา การพบเจอกับร่องรอยของอดีตที่ตกค้างในปัจจุบันกระตุ้นความรู้สึกหลอน อันเกิดจากการจินตนาการว่าอดีตที่เคยถูกลืมอาจฟื้นคืนชีพกลับมาอีกครั้ง ความรู้สึก *uncanny* จึงสะท้อนความไม่มั่นคงและความเปราะบางของชนชั้นกลางอย่างหัตถ์เดินเท้า แม้ชนชั้นกลางจะเข้ามามีบทบาทแทนที่ชนชั้นศักดินา แต่การเข้าไปในวังเววินทร์ไม่เพียงแต่เป็นการหวนคืนสู่โลกอดีตของชนชั้นศักดินา หากยังหมายถึงการกลับไปอยู่ภายใต้ “อำนาจพ่อ” อีกครั้ง ดังนั้น ความรู้สึกว่าตนเอง “ตัวเล็กลง” (พงศกร, 2558, น. 33) หรือจินตนาการว่าบุคคลในภาพวาดอาจ “เดินออกมาจากภาพ” (พงศกร, 2558, น. 34) จึงไม่ใช่เรื่องแปลก แต่เป็นอาการที่สะท้อนความรู้สึก *uncanny* ซึ่งเกิดจากการหวนกลับมาของสิ่งที่ถูกกดทับไว้

ใน *กลิ่นการเวก* ความหวาดกลัวของตัวละครชนชั้นกลางที่มีต่อชนชั้นศักดินาถูกถ่ายทอดผ่านความหวาดกลัวต่อกลุ่มรักเพศเดียวกัน จูดิธ ฮาลเบอร์สแตม (Halberstam, 1995, p. 66) ซึ่งเห็นว่าสังคมมักนิยามลักษณะของกลุ่มชนนางด้วยกรอบเดียวกับที่ใช้นิยามกลุ่มรักเพศเดียวกัน ขณะที่กลุ่มชนนางถูกประณามว่าเป็นกาฝากของชนชั้นกลางที่เป็นกลุ่มนายทุน เนื่องจากคนกลุ่มนี้ไม่ผลิตสิ่งใด และไม่ทำสิ่งใดที่เป็นประโยชน์ กลุ่มรักเพศเดียวกันก็เช่นกัน พวกเขาถูกมองว่าไร้ประโยชน์ ไร้การผลิต และทรมานชีวิตให้กับการสืบทอดงานศิลปะมากกว่าการสืบทอดชีวิต การซ้อนทับกันของลักษณะบางประการระหว่างกลุ่มชนชั้นสูงและกลุ่มรักเพศเดียวกันที่ฮาลเบอร์สแตมกล่าวถึงยังปรากฏให้เห็นใน *กลิ่นการเวก* แม้ผู้เขียนจะไม่ได้ระบุชัดเจนว่าคุณชายเป็นเกย์หรือมีเพศวิถีแบบชายรักชาย แต่การใช้อุปลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับรักเพศเดียวกันเพื่ออธิบายพฤติกรรมอันแปลกประหลาดของคุณชายได้สร้างความเป็นอื่นให้กับคุณชายทั้งทางชนชั้นและทางเพศ

กลิ่นการเวก นำเสนอพฤติกรรมที่แปลกประหลาดและลึกลับของคุณชายในลักษณะที่สอดคล้องกับภาพเหมารวมของกลุ่มรักเพศเดียวกัน การที่คุณชายเป็นคนอ่อนแอ ขี้โรค ชอบสันโดษ และเก็บตัวอยู่กับบ้าน ไม่ให้ใครพบเห็น อาจสื่อถึงความเสื่อมโทรมและความแปลกแยกของชนชั้นศักดินาที่กำลังหมดบทบาทลงในสังคมเมืองสมัยใหม่ แต่ในอีกด้านหนึ่งพฤติกรรมดังกล่าวยังสอดคล้องกับการดำรงอยู่ของกลุ่มรักเพศเดียวกัน ที่มักปกปิดตัวตนและหลีกเลี่ยงการแสดงตัวในที่สาธารณะ เอลลิส แฮนสัน (Hanson, 1991, p. 334) ตั้งคำถามว่าเหตุใดที่อยู่ของเกย์จึงดูเรียบเหงา ว่างเปล่าไร้ผู้คน แฮนสันอธิบายว่าเกย์ไม่มีพื้นที่เป็นของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ส่วนตัวหรือพื้นที่สาธารณะ คนกลุ่มนี้จึงต้องดำรงอยู่อย่างแอบแฝง ซ่อนเร้น ราวกับผีที่สิงสถิตย์อยู่ในสถานที่นั้น วังเววินทร์ใน *กลิ่นการเวก* มีลักษณะใกล้เคียงกับปราสาทร้างหรือบ้านผีสิง แม้คุณชายจะอาศัยอยู่ในวัง แต่ไม่เคยปรากฏตัวให้ผู้ใดเห็น หัตถ์เดินเท้าจึงพิจารณาพฤติกรรมอันแปลกประหลาดของคุณชายว่า “นี่ถ้าไม่บอกว่าป่วยเป็นโรคแพะแสง ฉันต้องนึกไปว่าคุณชายเป็นท่านเคานท์แดร์คูล่าอย่างไม่ต้องสงสัย มีอย่างที่ไหน

กลางวันเอาแต่หมกตัวอยู่ในห้อง จะออกมาจากห้องก็ตอนกลางคืนไปแล้ว” (พงศกร, 2558, น. 35) การเปรียบผู้ชายกับ “แดรีคูล่า” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มรักเพศเดียวกันหรือโฮโมเช็กซ์วล สะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมที่แปลกประหลาดของคุณชายอาจเชื่อมโยงกับความปรารถนาในเพศเดียวกันที่ไม่สามารถเปิดเผยให้สังคมรับรู้

นอกจากนี้ ความคลุมเครือทางเพศของคุณชายยังสื่อให้เห็นผ่านสัญลักษณ์อื่นในเรื่อง เช่น หมึกสีม่วง ภาพของคุณชายที่ไม่ปรากฏ และห้องที่ถูกปิดตาย สีม่วงหรือ violet เป็นคำที่ใช้เรียกกลุ่มชายรักชายและเป็นสีหมึกที่คุณชายเลือกใช้ในการเขียนสั่งงานให้หัสตินท์ นอกจากนี้ ภายในวังมีภาพสีน้ำมันประดับอยู่มากมาย แต่กลับไม่มีภาพของคุณชายปรากฏ แม้แต่ภาพเดี่ยว ภาพถ่ายครอบครัวเป็นตัวแทนของชนบรืกต่างเพศที่เน้นความสัมพันธ์ของสามีภรรยาและการสืบสายโลหิตภายในโครงสร้างครอบครัว (Hanson, 1991, p. 335) ดังนั้น การไม่มีภาพคุณชายปรากฏให้เห็นภายในวังเทวินท์จึงอาจสะท้อน “ความไม่เข้ากรอบ” ของคุณชายในฐานะบุคคลที่มีเพศวิถีเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของสังคม การขาดหายไปของภาพคุณชายเป็นสัญลักษณ์ของตัวตนที่ถูกปกปิด ถูกกลบเกลื่อน หรือดำรงอยู่ในเงามืดของสังคม ซึ่งเป็นประสบการณ์ร่วมที่กลุ่มรักเพศเดียวกันมักเผชิญ นวนิยายยังนำเสนอภาพวังเทวินท์ว่าเป็นเสมือนสุสาน มีบรรยากาศเยียบเยิบวังเวง ห้องส่วนใหญ่ถูกปิดตาย ห้องที่สื่อถึงความตายอย่างชัดเจนที่สุด คือ ห้องของคุณชาย ซึ่งตั้งอยู่ลึกสุดภายในวังและถูกปิดตายตลอดเวลา คุณชายเก็บตัวอยู่ภายในห้องนี้ มีเพียงลูกกล่าเป็นผู้นำอาหารมาวางไว้หน้าประตูห้อง ผู้เขียนบรรยายฉากหนึ่งว่า “ตอนประตูห้องของคุณชายอายุรเปิดออกกว้างนั่นเอง ที่กลิ่นสาบสาางเหมือนกับมีหนูตายโถมทิวี่ขึ้นอย่างรุนแรง เหมือนเน่ามากเสียจนกลิ่นหอมหวานของการเวกมีอาจกลบกลิ่นเหม็นนั้นได้” (พงศกร, 2558, น. 149) ก็ โอก็องแฌ็ม (Guy Hocquenghem) (อ้างถึงใน Snyder, 2007, p. 255) ชี้ว่าหาก “ลิ่งค์” (phallus) เป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจของระบบชายเป็นใหญ่² “ก้น” (anus) ซึ่งอยู่ด้านหลังเป็นสัญลักษณ์ของชายรักชาย เนื่องจาก “ก้น” เผยให้เห็นวิกฤติของความเป็นชาย จึงเป็นสิ่งที่ต้องห้ามที่สังคมชายเป็นใหญ่พยายามปกปิดไว้ แนวคิดเรื่อง “ก้น” ช่วยอธิบายห้องของคุณชายที่ปิดตายนี้ว่าอาจเป็นเสมือนช่องทวารที่เก็บกักสิ่งปฏิญูลกลิ่นเหม็นสาบสาางที่โชนมาจากห้องสร้างความสะอิดสะเอียนชวนคลื่นเหียนให้แก่หัสตินท์

² ลิ่งค์ (phallus) เป็นสัญลักษณ์อันสื่อถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ลิ่งค์ (phallus) จึงต่างจากอวัยวะเพศชาย (pennis) ความสัมพันธ์ระหว่าง “ลิ่งค์” กับ “ก้น” คล้ายคลึงกับความสัมพันธ์ที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออกระหว่างมิตรภาพระหว่างลูกผู้ชาย (homosociality) และความปรารถนาแบบชายรักชาย (homosexuality) ทั้งนี้เพราะความผูกพันใกล้ชิดในกลุ่มเพศชายซึ่งสังคมชายเป็นใหญ่ส่งเสริมสนับสนุนอาจนำมาซึ่งสิ่งที่ไม่พึงปรารถนานั้นคือ ความสัมพันธ์แบบชายรักชาย

ยิ่งกว่านั้นช่องทวารแห่งนี้ยังหมายถึง “บานประตูแห่งความตาย” หรือ *anus dentatus*³ ใครก็ตามที่ก้าวเข้าไปจะไม่มีวันกลับออกมา คุณหญิงอินทรี คุณหญิงอรุณา วิชาจรี และแสงดาว ต่างหายตัวไปอย่างลึกลับหลังจากที่เข้าไปพบคุณชายภายในห้องแห่งนี้ ใน *กลิ่นการเวก* สัญลักษณ์ของกลุ่มรักเพศเดียวกันถูกนำมาใช้เพื่อบรรยายตัวละครคุณชายและวังเทวินทร์ การนำเอาสัญลักษณ์ดังกล่าวมาใช้ไม่เพียงแต่เป็นวิธีการสร้างความเป็นอื่นให้แก่ชนชั้นศักดินาเท่านั้น หากยังให้ภาพของชนชั้นนี้ว่าน่าสะพรึงกลัวและเป็นภัยคุกคามเสถียรภาพของสังคมที่ยึดถือชนบรักต่างเพศอีกด้วย

5. โลกของเคเวียร์กับการละเมิดทางเพศและชนชั้น

วังเทวินทร์เป็นพื้นที่ลับ แยกแยะจากโลกภายนอก และเป็นที่พักพิงของกลุ่มชายล้วน เมื่อเปิดเรื่องผู้อ่านพบว่าคุณชายได้หย่าขาดจากวิชาจรีผู้เป็นภรรยาไปนานแล้ว และดำรงชีวิตอย่างสันโดษภายในวัง โดยมีลูกกล้าคนรับใช้เก่าแก่คอยดูแล ลูกกล้าเองอาศัยอยู่ในวังกับหลานชายเนื่องจาก “ลูกเมียตายไปหมดแล้ว” (พงศกร, 2558, น. 31) ส่วนหัสตินทร์เฟื่องเลิกรา กับแฟนสาวคือ “ชลา” หลังจากที่เขาทำงานเป็นเลขานุการให้คุณชาย ระหว่างที่หัสตินทร์เข้ามาพำนักภายในวังเพื่อดูแลคุณชายแทนลูกกล้าที่ป่วยหนัก เขาขอให้ศิษย์เพื่อนสนิทมานอนค้างเป็นเพื่อนภายในวัง แม้แต่หนูจุกซึ่งเป็นวิญญาณเด็กที่จมน้ำตายภายในวังก็ยังเป็นเพศชาย นอกจากนี้ยังเป็นสังคมชายล้วน วังเทวินทร์ยังเป็นสังคมที่ไม่ต้อนรับผู้หญิง ภาพของตัวละครหญิงที่ปรากฏในเรื่องเป็นภาพของผู้บุกรุกและก้าวล่วงความเป็นส่วนตัวของผู้อยู่อาศัยภายในวัง คุณหญิงสองพี่น้องและวิชาจรีพยายามบุกรุกเข้ามาในวังเทวินทร์ เพื่อขอส่วนแบ่งจากทรัพย์สินมรดกของคุณชาย ขณะที่อร่ามไพรบรรณาธิการนิตยสาร “รวี” เดินทางมายังวังเทวินทร์ เพื่อค้นหาความจริงเกี่ยวกับต้นฉบับนวนิยาย *รอยรักข้ามกาลเวลา* ของคุณชาย เมื่อถูกหัสตินทร์ขัดขวาง เธอจึงว่าจ้างแสงดาวให้ค้นหาความจริงเกี่ยวกับต้นฉบับนวนิยายแทนตัวเธอ ขณะที่ตัวละครสตรีปรากฏตัวในฐานะผู้บุกรุกและทำลายความสงบสุขของสถานที่นี้ นวนิยายนำเสนอความสัมพันธ์อันแนบแน่นในกลุ่มตัวละครชาย เช่น เมื่อลูกกล้าเล่าให้หัสตินทร์ฟังว่าคุณชายถูกพี่น้องและอดีตภรรยาไรต์ไถเงิน ด้วยการข่มขู่และทำร้ายร่างกาย เรื่องราวของคุณชายทำให้ “เขารู้สึกสงสารเจ้านายขึ้นมาจับใจ เมื่อได้ฟังคำบอกเล่าเช่นนั้นจากชายคนสวน” (พงศกร, 2558, น. 99) แม้จะรู้สึกหวาดกลัวกับบรรยากาศในวัง แต่ความรู้สึกสงสารและเห็นอกเห็นใจคุณชาย ทำให้หัสตินทร์ไม่อาจทอดทิ้งคุณชายให้อยู่เพียงลำพัง หรือเมื่อหัสตินทร์ถูกชลาแฟนสาว

³ สัญลักษณ์ “ทวารพิฆาต” หรือ “*anus dentatus*” สะท้อนจินตนาการของสังคมต่อกลุ่มเกย์ จึงอาจเปรียบได้กับ “โยนีพิฆาต” หรือ “*vagina dentata*” ที่เป็นสัญลักษณ์ของหญิงร้ายในกายงาม (*femme fatale*) และเชื่อมโยงเพศวิถีกับความตาย (ชุตินา ประภาศวุฒิสรา, 2563, น. 17-25)

ทอดทิ้งไปมีคนรักใหม่ ผู้ที่เข้ามาช่วยเหลือและปลอบใจเขาให้คลายความโศกเศร้าคือวิศิษฐ์ ผู้เขียนบรรยายความรู้สึกซาบซึ้งของหัสตินทร์ที่มีต่อเพื่อนรักว่า “ในคำคืนที่โลกอันสวยงาม ถล่มทลายลงไปเป็นภัสสมรฐี...เขาก็ไม่ได้เดียวดายจนเกินไปนัก อย่างน้อยก็มีเพื่อนอยู่อีกคนหนึ่ง ที่ห่วงใยเขายิ่งกว่าใคร ๆ...” (พงศกร, 2558, น. 111) หากโครงเรื่องแบบรักโรแมนติคเผยให้เห็น บทบาทของตัวละครหญิงที่เข้ามาแทรกในความสัมพันธ์ระหว่างชายกับชาย (ช-ญ-ช) การหายไปของตัวละครสตรีไม่ว่าจะเป็น วิภาจรี หรือ ชลา ช่วยขับเน้นให้ความสัมพันธ์ระหว่าง ชายกับชายมีความใกล้ชิดผูกพันมากยิ่งขึ้น

การเดินทางเข้าสู่วังเทวินทร์เปิดโอกาสให้หัสตินทร์ค้นพบตัวตนในมิติอื่นที่ต่างจาก อัตลักษณ์ที่สังคมให้การยอมรับ ก่อนหน้านั้น หัสตินทร์เคยทำงานในตำแหน่งวิศวกรและมี คนรักชื่อ “ชลา” แต่หลังจากตกงาน เขาจำต้องรับงานเป็นเลขานุการส่วนตัวของคุณชาย เนื่องจากเลขานุการเป็นอาชีพที่ “สงวนไว้สำหรับผู้หญิงเท่านั้น” (พงศกร, 2558, น. 160) เขาจึงไม่กล้าเปิดเผยเรื่องนี้ให้ครอบครัวของตนรับทราบ การทำหน้าที่เป็นเลขานุการให้คุณชาย ยังส่งผลให้หัสตินทร์ถูกตัดขาดจากโลกภายนอก เนื่องจากวังเทวินทร์เป็นพื้นที่ปิดมีรั้วรอบ ขอบชิดเพื่อป้องกันไม่ให้คนนอกล่วงล้ำ อีกทั้งการติดต่อกับโลกภายนอกยังเป็นไปอย่าง ยากลำบากเพราะวังเทวินทร์ไม่มีสัญญาณมือถือหรืออินเทอร์เน็ต วังเทวินทร์จึงมีลักษณะ ไม่ต่างจากสถานที่คุมขัง แม้วังเทวินทร์จะเป็นสถานที่ที่ดูสลับและน่าสะพรึงกลัว แต่วังแห่งนี้ กลายเป็นที่พักพิงชั่วคราว ที่หัสตินทร์สามารถหลีกเลี่ยงจากขบถกฏเกณฑ์ที่เคร่งครัดของสังคม ภายนอก โดยเฉพาะในเรื่องอาชีพการงาน การแต่งงาน และการมีครอบครัว ก่อนหน้านี้อุบัติและ แม่ของหัสตินทร์ต้องการให้เขากลับไปชัฏภูมิเพื่อสืบทอดกิจการของครอบครัวและแต่งงานกับ ผู้หญิงที่พ่อแม่เลือกไว้ แต่การทำงานเป็นเลขานุการให้คุณชายทำให้หัสตินทร์สามารถผัดผ่อน ภาระหน้าที่นี้ออกไป ดังที่ผู้เขียนกล่าวว่าแม่หัสตินทร์จะหวังทรัพย์สมบัติที่บิดาต้องการให้ เขาดูแล “แต่ตอนนี้เขายังมีหวังที่ใหญ่กว่านั้น คือความเป็นห่วงคุณชายอายุร นายจ้างของเขา” (พงศกร, 2558, น. 162) ต่อมาเมื่อลูกกล้าคนรับใช้เก่าแก่ของคุณชายล้มป่วยลง หัสตินทร์ จำต้องรับหน้าที่เป็น “แม่บ้าน” คอยดูแลความเป็นอยู่ของคุณชายภายในวัง แม้ว่าหัสตินทร์ จะทำงานให้คุณชายเพื่อหวังผลตอบแทนในตอนแรก แต่เมื่อเวลาผ่านไป ความสงสารและ ความเห็นอกเห็นใจต่อคุณชายทำให้เขาไม่อาจทอดทิ้งคุณชายไปได้ แม้เขาจะไม่เคยเห็นหน้า นายจ้างของตนก็ตาม

ชีวิตในวังเทวินทร์ทำให้หัสตินทร์ต้องปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตที่ต่างจากโลกภายนอก อย่างสิ้นเชิง เขาเริ่มเรียนรู้และคุ้นชินกับวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม เช่น การหัดดูเวลาโดยไม่พึ่งนาฬิกา การซื้อของในตลาดสดให้คุณชาย แม้การซื้อของในตลาดสดจะเป็นวิถีชีวิตที่คนเมืองอย่าง หัสตินทร์ไม่คุ้นเคย แต่เมื่อได้กลับมาเดินตลาดสดอีกครั้ง เขาพบว่าตลาดสด “เป็นสถานที่ซึ่งมี ชีวิตชีวา” เมื่อเทียบกับตลาดติดแอร์ในห้างสรรพสินค้า (พงศกร, 2558, น. 141) ตลาดสดยังเป็น

สถานที่ที่ทำให้หัตถินทร์นึกย้อนเวลากลับไปในวัยเด็กเมื่อเขาไปจ่ายตลาดกับแม่ กิจกรรมนี้ยุติลงเมื่อเขาโตเป็นหนุ่มเพราะ “อับอายเพื่อนสาวเกินกว่าจะเดินช่วยแม่จ่ายตลาดอย่างเคย” (พงศกร, 2558, น. 141) ฮาเบอร์สตัด (Halberstam, 2005, p. 2) พูดถึงมิติของพื้นที่และเวลาแบบควีร์ว่า การใช้พื้นที่และเวลาในแบบของควีร์ดำเนินไปในลักษณะที่ตรงกันข้ามกับสถาบันครอบครัว เพศวิถีแบบรักต่างเพศ และการผลิตทายาท ซึ่งให้ความสำคัญกับความเจริญเติบโตและความก้าวหน้า โดยมีเป้าหมายอยู่ที่อนาคต ภายใต้กรอบคิดนี้ การเข้าสู่วังเววินทร์ของหัตถินทร์ถือเป็นการเข้าสู่โลกของควีร์ ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นพื้นที่ที่ดูล้ำหลังและทุกอย่างดูเหมือนหยุดนิ่ง หากยังเป็นการย้อนเวลากลับไปอดีต ซึ่งเป็นสิ่งที่เขาหลงลืมไปแล้วเมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ การย้อนคืนสู่อดีตในลักษณะนี้ ยังเป็นการปฏิเสธแนวคิดเรื่อง “การเติบโต” ที่ผูกติดกับภาระหน้าที่ทางครอบครัวและสังคม ไม่ว่าจะเป็นการแต่งงานมีครอบครัว และการมีทายาทสืบสกุล วังเววินทร์ช่วยให้หัตถินทร์หยุดเวลาที่ดำเนินไปข้างหน้าและเปิดโอกาสให้เขาอยู่ในสภาวะของ “ความเป็นเด็กตลอดกาล” ดังเห็นได้จากการที่เขามี “หนูจุก” เป็นเพื่อนเล่นภายในวังเววินทร์

ในบรรดากิจกรรมที่หัตถินทร์ได้รับมอบหมาย กิจกรรมที่โดดเด่นที่สุดคือการเป็นนักเขียนเงาให้กับคุณชาย คุณชายอ้างความเจ็บป่วยจนทำให้ไม่สามารถเขียนนวนิยายตอนต่อไปให้กับนิตยสาร “รี” ได้ *รอยรักข้ามกาลเวลา* ที่คุณชายเขียนค้างไว้เป็นนวนิยายรักโรแมนติกแนวข้ามภพข้ามชาติและได้รับการตอบรับจากผู้อ่านเป็นอย่างดี พระเอกของเรื่องคือคุณชายเดชดนัย ราชินิกุลสูงศักดิ์ผู้มาหลงรักหญิงสาวสามัญชนชื่อบัวริน อุปสรรคทางชนชั้นและกาลเวลาเป็นสิ่งพิสูจน์รักแท้ของตัวละครเอกในเรื่อง นวนิยายที่คุณชายอายุรเขียนขึ้นให้ภาพของตัวละครตามแบบฉบับของชนบทโรมานซ์ คุณชายเดชดนัยเป็นชายหนุ่ม “ร่างสูงใหญ่” มีน้ำเสียง “ทุ้มทุ้ม” และพยายาม “เว้าวอน” บัวรินไม่ให้กลับไปยังโลกของเธอ คุณชายเป็นภาพแทนความเป็นชายในอดีตที่อ่อนโยน นุ่มนวล แต่ก็สุขุม หนักแน่น ขณะที่บัวรินนางเอกของเรื่องเป็นสาวเอาจริงเอาจังและเป็นผู้ลึกลับ ดังที่เธอร้องขอให้คุณชายว่า “คุณชายคะ...ได้โปรดเถิด...ปล่อยดิฉันเถิดค่ะ แม่และน้องรอดิฉันอยู่” (พงศกร, 2558, น. 7) คำพูดของบัวรินแสดงให้เห็นว่าเธอเป็นคนสุภาพอ่อนโยน เสียสละ และกตัญญู ภาษาที่คุณชายอายุรใช้ถ่ายทอดเรื่องราวยังมีความงดงามและสละสลวย สื่อให้เห็นว่าผู้เขียนเป็นผู้มีการศึกษาสูง มีความละเอียดอ่อนและมีความประณีต

ความผิดพลาดเกี่ยวกับนวนิยาย *รอยรักข้ามกาลเวลา* สำนวนใหม่สื่อให้เห็นผ่านเนื้อหาและภาษา หัตถินทร์พยายามลอกเลียนสำนวนการเขียนของคุณชาย แต่นวนิยาย *รอยรักข้ามกาลเวลา* ที่หัตถินทร์เขียนขึ้นกลับผิดเพี้ยนไปจากสำนวนเดิม นวนิยายสำนวนใหม่ขาดความละเอียดประณีตในการคัดสรรถ้อยคำและมีข้อผิดพลาดเรื่องตัวสะกด นวนิยายสำนวนใหม่ยังมีเนื้อหาผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับเดิมอย่างมาก “บัวริน” นางเอกของเรื่องที่

เคยอ่อนหวาน เป็นกุลสตรี กลับกลายเป็นหญิงยุคใหม่ ฝีปากกล้า ทำทางจัดจ้าน บักรินโต้ตอบแม่เลี้ยงของตนว่า “ตายแล้ว...คุณแม่ขา...ทำไมบ้านเราเซยอย่างนี้คะ ยุคนี้ไม่ใช่ยุคนางซินแล้ว” (พงศกร, 2558, น. 67) นางเอกในสำนวนใหม่ยังเต็มไปด้วย “ความหื่นกระหาย” และเป็นฝ่ายเข้าหาผู้ชายก่อน “บักรินสาบานกับตัวเองว่าจะไม่ยอมปล่อยให้คุณชายเดชदनัยหลุดมือไปอีกเด็ดขาด [...]...คุณชายเสร็จบักรินแน่...งานนี้” (พงศกร, 2558, น. 239) ขณะที่คุณชายเดชदनัยพระเอกของเรื่องที่เคยมีมาดเข้ม สุขุม สมเป็นชายชาตรีกลับกลายเป็นตัวละครที่อ่อนแอ เรือร่าดูตลกขบขัน “[บักริน] สะบัดหลุดจากลำแขนอวบล้ำของคุณชาย [...] ข้างคุณชายก็วิ่งไปหาบักริน แล้วก็ดึงแขนบักรินเอาไว้จนหน้าคะมำ” “คุณชายเดชदनัยหายใจหอบแรง เพราะเหนื่อยที่ต้องวิ่งตามหลังบักรินไป” (พงศกร, 2558, น. 38) ความผิดเพี้ยนของนวนิยายสำนวนใหม่ปรากฏให้เห็นทั้งในด้านภาษาและเนื้อหาที่ต่างไปจากสำนวนเดิม ที่สำคัญนวนิยายสำนวนใหม่มีลักษณะท้าทายความเป็นคลาสสิกของนวนิยายสำนวนเดิมที่คุณชายเป็นผู้เขียน

นวนิยายสำนวนใหม่ที่หัตถินทร์เขียนให้คุณชายมีลักษณะคล้ายสุนทรียศาสตร์แบบแคมป์ (camp) ดังกมล ณ ป้อมเพชร สรุปลักษณะเด่นของแคมป์ว่า “จำอวดแบบแคมป์จะเทียบเหมือน-ต่าง-เทียบแย้ง และ ‘กลับตาลปัตร’ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ที่ผู้ชมคาดหวัง เพื่อเสนอสิ่งที่ถูกกละเลยไป หรือถูก ‘ตัดออก’ จากการนำเสนอในการเล่าเรื่อง (หรือการแสดง-ผู้เขียน) แบบทางการหรือแบบ ‘ปกติ’” (ดังกมล ณ ป้อมเพชร, 2549, น. 61) ในสังคมที่ยึดถือรักต่างเพศเป็นบรรทัดฐาน กลุ่มเกย์ต้องปกปิดตัวตนและแสดงบทบาททางเพศตามที่สังคมคาดหวัง ในจำอวดแบบแคมป์การสวมบทบาทที่ดูเกินจริง ในลักษณะที่ “ขาดไป” หรือ “เกินไป” จึงเป็นการล้อเลียนเสียดสีความเป็นชาย-หญิงในอุดมคติ และเปิดพื้นที่ให้มองอัตลักษณ์ทางเพศในฐานะสิ่งที่ “ถูกผลิต” ไม่ใช่ “ติดตัวมาแต่กำเนิด” สุนทรียศาสตร์แบบแคมป์จึงไม่เพียงแต่สร้างความสนุกสนานหรือตลกขบขันเท่านั้น หากยังมีนัยของการต่อสู้ทางการเมืองอีกด้วย แคมป์ไม่ได้ปฏิเสธชนบท แต่นำเอาชนบทที่สังคมยึดถืออย่างเคร่งครัดมาขยี้ล้อเพื่อเผยให้เห็นสิ่งที่ถูกปิดซ่อนหรือถูกมองข้าม นอกจากสไตล์แคมป์ (camp) นวนิยาย *รอยรักข้ามกาลเวลา* ยังมีลักษณะของแวมพ์ (vamp) ซึ่ง เคน เกลเดอร์ (Gelder, 1994, p. 60) อธิบายว่ามีความหมายหลักสองประการ ความหมายแรกคือสตรีผู้เฒ่ายวนที่หลอกใช้ผู้ชาย และอีกความหมายคือการ “ปะชุน” หรือ “ด้นสด” ผลงานขึ้นมาใหม่ โดยเฉพาะงานดนตรีหรือศิลปะ ความหมายหลังยังนำมาใช้กับนวนิยายได้อย่างดี เพราะงานที่หัตถินทร์เขียนนั้นผสมผสานทั้งภาษาและรูปแบบงานประพันธ์ที่หลากหลาย นอกจากนี้ “แวมพ์” ยังพ้องเสียงกับ “แวมไพร์” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์โอโมเซ็กซ์วลหรือความปรารถนาในเพศเดียวกัน งานเขียนแบบ “แวมพ์” จึงมีลักษณะเด่นเกิน ไม่สามารถจำกัดให้อยู่ภายใต้กรอบใดกรอบหนึ่งอย่างชัดเจน

ใน *กลิ่นการเวก* สุนทรียศาสตร์แบบแคมป์ (camp) และลักษณะงานประพันธ์แบบแวมพ์ (vamp) เริ่มจากการที่หัตถินทร์ “สวมบท” เป็นอาชुरและ “เลียนแบบ” สำนวนของคุณชาย

เพื่อให้ผู้อ่านเชื่อว่านวนิยายสำนวนใหม่เป็นผลงานของคุณชาย “โดยแท้จริง” ความพยายามของหัตดินทร์ในการลอกเลียนต้นฉบับกลับสร้างความตลกขบขันให้แก่ผู้อ่าน นวนิยายสำนวนใหม่นำเอาความเป็นคลาสสิก (the high) มาผสมปนเปกับความเป็นประชานิยมหรือตลาด (the low) ดังปรากฏในฉากที่หัตดินทร์ให้คุณชายเดชดนัยและบัวรินร้องเพลงป๊อป (pop song) โต้ตอบกัน

[คุณชายเดชดนัย] ตัดสินใจร้องเพลงออกมาเพื่อบอกความในใจกับบัวริน ให้ได้รู้ “รอคอยเธอมานานแสนนาน ทรมานวิญญาณหนักหนา ระทมอยู่ในอุรา แก้วกานดาฉันคอยเธอผู้เดียว...” บัวรินได้ยินดังนั้น วิญญาณสาวน้อยคาเฟ่ ก็กระโดดเข้าสิง หล่อนเลยร้องเพลงตอบคุณชายไปว่า “เธอเอ๋ย แม่เราห่างกัน ไกลแสนไกล ชายใดดวงใจฉันไม่แลเหลียว รักเธอแนใจจริงเทียว รักเธอ รักเดียวนิรันดร์...” (พงศกร, 2558, น. 38)

การสอดแทรกวัฒนธรรมป๊อปในวรรณกรรมแบบคลาสสิกไม่เพียงแต่ทำลายภาพลักษณ์ที่ดูสูงส่งของ “พระเอก” และ “นางเอก” ในต้นฉบับเดิมที่คุณชายเขียนไว้ หากยังเป็นการล้อเลียนเสียดสีความรักโรแมนติกระหว่างชายหญิงที่สังคมยกย่องเทิดทูนว่าเป็น “รักแท้เหนือกาลเวลา” ให้กลายเป็นสิ่งไร้สาระ ไร้รสนิยม และน่าขัน นอกจากนี้วิพากษ์แนวคิดเรื่องรักต่างเพศแล้ว นวนิยายสำนวนใหม่ของหัตดินทร์ยังล้อเลียนขนบเรื่องเพศอย่างเด่นชัด “บัวริน” นางเอกในนวนิยายสำนวนใหม่สละภาพลักษณ์ของกุลสตรีมาสวมบท “สาวน้อยคาเฟ่” (พงศกร, 2558, น. 66) และปลอมตัวเป็น “นางแมวป่า—Cat Woman” (พงศกร, 2558, น. 238) เพื่อทอ้งราตรียามวิกาล การปลอมตัวหรือการสวมบทของบัวรินมีลักษณะคล้ายกับการสวมบทบาทเพื่อล้อเลียน (drag performance) ในจำพวกแบบแคมป์ ความตลกขบขันในฉากนี้เกิดจากช่องว่างที่ถูกขยายใหญ่จนเกิดความคลั่งระหว่างภาพลักษณ์ในอุดมคติของสังคมกับตัวตนที่ปกปิดซ่อนเร้นไว้ ความล้นเกินแบบแคมป์ยังปรากฏผ่านคำพูดและพฤติกรรมของตัวละครอื่น เช่น แม่เลี้ยง “พุ่งเข้ามาหาด้วยความรวดเร็วราวกับโบ๊อิง ๗๔๗ พร้อมกับแผดเสียงแปร่แปร้น” หรือ อรพินที่ฟ้องแม่ว่า “นั่งบัวรินมันค่าคุณแม่คะ มันหาว่านางร้ายเรื่องนี้โง่เง่าเต่าตุ่นห้องหุ่นกาโม่คะคุณแม่ขา” (พงศกร, 2558, น. 66) การแสดงออกอย่างล้นเกินของตัวละครเหล่านี้เผยให้เห็นว่าความเป็นหญิงและความเป็นชายเป็นเรื่องของการสวมบท ไม่ใช่ความจริงแท้ตามธรรมชาติ ความยากลำบากในการแสดงบทบาททางเพศสะท้อนผ่านความไม่ลงรอยระหว่างบทบาทที่ตัวละครแสดงกับบทบาทที่สังคมคาดหวัง ส่งผลให้ตัวละครแสดงออกอย่าง “ล้นเกิน” จากที่สังคมกำหนดไว้

นวนิยาย *รอยรักข้ามกาลเวลา* ยังเป็นเหมือนสื่อกลางที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างหัตดินทร์กับคุณชาย อย่างไรก็ตาม สัมพันธภาพดังกล่าวเป็นสิ่งที่ทั้งคู่ต้องปกปิดเป็นความลับ

จากสังคมภายนอก บทบาทนักเขียนเงาของหัตถินทร์จึงแฝงนัยของการปิดบัง ซ่อนเร้น และละเมิดกรอบที่สังคมวางไว้ เซดจ์วิก (Sedgwick, 1985, p. 94) ชี้ให้เห็นว่าวรรณกรรมโกธิคมักมีโครงสร้างที่เน้นความลับบางประการที่ไม่อาจเปิดเผยให้สังคมรับรู้ ซึ่งมักเป็นเรื่องต้องห้ามหรือสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ โดยเฉพาะความปรารถนาในเพศเดียวกัน หากพิจารณาแนวคิดของเซดจ์วิก บทบาทนักเขียนเงาของหัตถินทร์ไม่เป็นเพียงหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หากยังเป็นความลับที่หัตถินทร์และคุณชายมีส่วนร่วม แม้หัตถินทร์จะรู้สึกกระอักกระอ่วนใจในช่วงแรก แต่ท้ายที่สุดเขาได้กลายมาเป็นผู้สมรู้ร่วมคิดกับคุณชายในการปกปิดความสัมพันธ์ดังกล่าว ความลับนี้ทำให้หัตถินทร์เปลี่ยนสถานะจาก “คนนอก” สู่ “คนใน” ทั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นของความผูกพันอันแน่นแฟ้นระหว่างคุณชายกับหัตถินทร์ ยิ่งไปกว่านั้น บทบาทนักเขียนเงายังสะท้อนการละเมิดไม่เพียงแต่ชนบททางเพศ แต่ยังรวมถึงโครงสร้างทางชนชั้นทางสังคม หัตถินทร์มีชื่อที่ครอบครัวเชื้อสายจีนตั้งให้คือ “อาหมง” ซึ่งเป็นชื่อที่เขาพยายามปกปิดเนื่องมาจากความอับอายเกี่ยวกับชาติกำเนิด ชื่อ “อาหมง” ไม่เพียงแต่สะท้อนรากเหง้าชนชั้นกลางเชื้อสายจีนเท่านั้น แต่ยังพ้องเสียงกับชื่อ “อายุร” ของคุณชาย การที่หัตถินทร์ได้สวมบทบาทเป็นนักเขียนเงาของคุณชาย จึงเปรียบเสมือนการที่ “อาหมง” แฝงตัวเป็น “อายุร” ซึ่งการสลับบทบาทดังกล่าวทำให้เส้นแบ่งกั้นระหว่างชนชั้นพร่าเลือน

อาจกล่าวได้ว่า วังเทวินทร์เป็นพื้นที่ที่แฝงไว้ด้วยความลึกลับและน่าสะพรึงกลัว แต่การเป็นพื้นที่ปิดและแยกขาดจากโลกภายนอกกลับเปิดโอกาสให้หัตถินทร์หลีกหนีจากกฎเกณฑ์และข้อบังคับที่เข้มงวดของสังคม โดยเฉพาะชนบททางเพศที่ชนชั้นกลางใช้สร้างความหมายให้กลุ่มของตน ปฏิบัติของหัตถินทร์ที่มีต่อวังเทวินทร์จึงเต็มไปด้วยความย้อนแย้ง แม้ความแปลกประหลาดและความลึกลับของวังเทวินทร์จะสร้างความหวาดวิตกให้กับหัตถินทร์ แต่วังเทวินทร์ยังเป็นสถานที่ดึงดูดให้หัตถินทร์หวนกลับมา แม้ว่าเขาต้องการหลีกหนีจากที่แห่งนั้นก็ตาม

6. การสถาปนาอัตลักษณ์ชนชั้นกลางผ่านความรุนแรง

วรรณกรรมโกธิคมักนำเสนอการละเมิดชนและกฎเกณฑ์ทางสังคม ควบคู่กับกลไกที่ควบคุมการละเมิดเหล่านั้นให้อยู่ภายใต้กรอบที่สังคมยอมรับ เซดจ์วิก (Sedgwick, 1985, pp. 90-92) ชี้ว่ารูปแบบการละเมิดที่พบบ่อยในวรรณกรรมโกธิคคือการละเมิดชนบททางเพศ โดยเฉพาะความปรารถนาในเพศเดียวกัน ซึ่งกลายเป็นองค์ประกอบของความน่าสะพรึงกลัวในวรรณกรรมโกธิค ความหวาดกลัวของสังคมต่อเพศสัมพันธ์แบบรักเพศเดียวกันปรากฏเด่นชัดในโครงเรื่องแบบวิตกจริต (paranoid plot) ซึ่งสะท้อนความหวาดระแวงที่มีต่อความสนิทสนมระหว่างชายกับชาย ที่แม้จะดู “ปกติ” แต่ก็มีความเป็นไปได้ที่จะเลื่อนไหลไปสู่สิ่งที่สังคมมองว่า

เป็น “ความเปี่ยงเบน” ทางเพศ โครงเรื่องแบบวิตกจริตเผยให้เห็นความไม่มั่นคงของอัตลักษณ์ทางเพศและกลไกที่สังคมใช้ควบคุมไม่ให้อัตลักษณ์เหล่านี้เปี่ยงเบนจากบรรทัดฐาน โดยเชื่อมโยงความปรารถนาในเพศเดียวกันกับภาพของผีหรือปีศาจ ซึ่งถูกกำจัดออกไปในท้ายที่สุด โครงเรื่องแบบวิตกจริตนี้สามารถเห็นได้ในนวนิยาย *กลิ่นการเวก* เช่นกัน แม้ว่านวนิยายจะเปิดพื้นที่ให้เห็นพลังสร้างสรรค์ของควีร์ที่ท้าทายขนบและนำเสนอสิ่งแปลกใหม่ แต่สิ่งนี้เกิดขึ้นเพียงชั่วขณะ ความหวาดกลัวของสังคมที่มีต่อความรักเพศเดียวกันนำไปสู่การสร้างภาพของควีร์ให้กลายเป็นปีศาจที่คุกคามสังคม ปีศาจควีร์ในเรื่องจึงไม่เพียงเป็นภาพแทนของความน่าสะพรึงกลัวที่เกิดจากการละเมิดขนบทางเพศเท่านั้น หากยังทำหน้าที่เป็นกลไกที่สังคมกระแสนหลักใช้ในการจัดระเบียบและควบคุมอัตลักษณ์ทางเพศให้อยู่ในกรอบของความปกติอีกด้วย

แม้สังคมสมัยใหม่จะเปิดรับความหลากหลายมากขึ้น แต่อคติและความหวาดกลัวต่อกลุ่มรักเพศเดียวกันยังคงฝังแน่นอยู่ในสังคม และสะท้อนให้เห็นผ่านความหวาดระแวงเมื่อพบเห็นความใกล้ชิดระหว่างชายกับชาย ดังเช่น วิชาญที่แสดงความหวาดระแวงว่าคุณชายอาจเป็นเกย์ เมื่อคุณชายเลือกหัสตินทร์ซึ่งจบด้านวิศวกรรมมาเป็นเลขานุการส่วนตัว “ข้าชกสงสัยเสียแล้ว...อีตาอายุรนี่แกเป็นเกย์หรือเปล่าวะ เห็นหน้าตาเอ็งดี รูปหล่อหุ่นล่ำแบบนี้เลยรีบตกลงเรียกให้เอ็งรีบไปเป็นเลขา...โอ้ย...ฟังแล้วขนลุก...คนเราเตี้ยนี่ยังมีอะไรกันแปลก ๆ อยู่ด้วย” (พงศกร, 2558, น. 23) ความสงสัยของวิชาญเพิ่มขึ้น เมื่อหัสตินทร์บอกกับเขาว่าได้รับ “เงินรางวัลหลายหลัก” จากคุณชายหลังจากเขียนต้นฉบับนวนิยายเสร็จ วิชาญอดสงสัยไม่ได้ว่า “...หรือคุณชายจะเป็นเกย์จริงอย่างที่พวกเราเคยสงสัยกันนะ พอเห็นรูปร่างหน้าตาของแกดีก็เลยทำด้วย ใช้เงินหวานหวานฟัน” (พงศกร, 2558, น. 59) เมื่อคุณชายร้องขอให้หัสตินทร์ย้ายมาพำนักในวังเทวินทร์ วิชาญตีความพฤติกรรมนี้ว่า “เป็นแผนของเจ้านายเอ็งแหง ๆ...คราวนี้ละ...เอ็งต้องตกเป็นของคุณชายอายุรแน่นอน” (พงศกร, 2558, น. 164) ความหวาดระแวงไม่จำกัดอยู่เฉพาะเพื่อนชายคนสนิท เมื่อคุณหญิงซึ่งเป็นพี่น้องของคุณชายพบหัสตินทร์อยู่ภายในวัง เธอจึงร้องขึ้นมาว่า “ตาย...บัดสี...ชายอายุรใช้เลขาฯ ผู้ชายแบบนี้หรือ...วิปริต...” (พงศกร, 2558, น. 254) แม้หัสตินทร์จะยืนยันว่าตน “เป็นเลขาฯ...ไม่ใช่คู่ขา” แต่คุณหญิงแสดงความเห็นว่า “คนสมัยนี้วิปริตผิดเพศตั้งเยอะตั้งแยะ...ใครจะรู้ น้องชายฉันอาจจะเป็นหนึ่งในนั้นก็ได้อะ เมียถึงได้เปิดหนีไปไง” (พงศกร, 2558, น. 255) อาการตื่นกลัวของสังคมต่อความสัมพันธ์แบบรักเพศเดียวกันสร้างบรรยากาศของความหวาดระแวง อันส่งผลให้หัสตินทร์เกิดความรู้สึกวิตกจริตว่าตนอาจตกอยู่ในสภาวะหมิ่นเหม่ต่อการถูกคุกคามทางเพศ

แม้หัสตินทร์จะเป็นชายแท้ แต่การทำงานในฐานะเลขาฯ ส่วนตัวของคุณชายทำให้เขาถูกสังคมหวาดระแวงสงสัยว่าอาจเป็นพวกรักเพศเดียวกัน เมื่ออรร่าไฟและกบลูกน้องคนสนิทบุกเข้ามาในวังเทวินทร์เพื่อพบกับคุณชายแต่กลับถูกหัสตินทร์ขัดขวาง ทำให้อรร่าไฟ

อดสงสัยไม่ได้ว่าหัตดินทร์อาจเป็นเกย์ “ฉันรู้สึกแปลก ๆ..ทำไมอีตาเลขาฯ คนนี้มันกล้าวางก้าม ทำท่าทางกร่างเสียขนาดนี้...หรือว่าตานี้จะเป็นเกย์...เป็นคู่ชาคุณชาย ถึงได้กันท่าหวงคุณชาย” (พงศกร, 2558, น. 90) คำพูดของกบที่ว่า “เดี๋ยวนี้ผู้ชายหน้าตาดี ๆ ก็เป็นแทบทั้งนั้นแหละ” (พงศกร, 2558, น. 90) ยิ่งตอกย้ำความหวาดกลัวของอรรำไพต่อความสัมพันธ์แบบรักเพศเดียวกัน ฮิวจ์สและสมิธ (Hughes & Smith, 2009, p. 2) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างวรรณกรรมโกธิคกับความเป็นเกย์ของนักเขียน ใน *กลิ่นการเวก* ความลับที่อรรำไพเชื่อว่าหัตดินทร์กำลังปกปิดไว้อาจไม่ใช่เพียงเรื่องเพศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงต้นฉบับนวนิยายสำนวนใหม่อีกด้วย ในฐานะบรรณาธิการนิตยสารที่ทำหน้าที่ตรวจสอบต้นฉบับ อรรำไพพยายามควบคุม กำกับ รสนิยมและความชอบของผู้อ่านให้เป็นไปตามบรรทัดฐานที่สังคมยอมรับ เมื่อทราบว่าผู้อ่านหลายคนชื่นชอบนวนิยายสำนวนใหม่ เธอตั้งคำถามว่า “คนอ่านของเราเป็นอะไรไปหมดแล้ว” (พงศกร, 2558, น. 73) อรรำไพรับไม่ได้กับนวนิยายสำนวนใหม่ที่นำเอาสิ่งที่ไม่เข้ากันมาผสมปนเป ทำให้จัดประเภทไม่ได้ว่าคืออะไร เธอมองต้นฉบับนี้ว่า “ผิดปกติ” “ผิดเพี้ยน” “ต่ำ...ไร้รสนิยม” และแสดง “ท่าทางขยะแขยง รวากับเห็นไส้เดือนกึ่งกือ” ต่อต้นฉบับของนวนิยาย (พงศกร, 2558, น. 69) แม้จะไม่ทราบแน่ชัดว่าหัตดินทร์และคุณชายเป็นเกย์หรือไม่ แต่นวนิยายสำนวนใหม่ถือเป็นสื่อกลางความสัมพันธ์ระหว่างคุณชายกับหัตดินทร์ที่ต้องปกปิดเป็นความลับ การเชื่อมโยงความเป็นเกย์ของงานเขียนกับตัวตนผู้เขียนยังเห็นได้จากปฏิกิริยาของอรรำไพที่มีต่อต้นฉบับนวนิยายคล้ายคลึงกับปฏิกิริยาของสังคมเมื่อพบเห็นการละเมิดชนบททางเพศ

ใน *กลิ่นการเวก* ความหวาดระแวงต่อความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างชายกับชายยังแปรเปลี่ยนไปสู่ความรุนแรงในรูปของการบุกรุกพื้นที่ส่วนบุคคลและการละเมิดความเป็นส่วนตัว อรรำไพสงสัยว่าหัตดินทร์อยู่เบื้องหลังนวนิยายสำนวนใหม่ของคุณชาย เธอจึงว่าจ้างแสงดาวให้ลักลอบเข้าไปในวังเทวินทร์เพื่อสืบหาความจริง โดยตั้งใจว่า “งานนี้นั้นจะกระซอกหน้ากากอีตาทน้าตากับคุณชายอายุร่อออกมาให้รู้กัน เอาให้กระฉ่อนไปทั่ววงการเลย” (พงศกร, 2558, น. 210) แม้จะได้ข้อมูลบางอย่างจากแสงดาว แต่อรรำไพก็ยังไม่พอใจ เธอยืนยันอย่างหนักแน่นว่า “จะต้องจับให้มันคั่นให้ตาย...เอาแบบหมดเดิวนี้ออกไปเลย...” (พงศกร, 2558, น. 210) อรรำไพเชื่อว่าสิ่งที่ถูกปกปิดเป็นความลับเป็นสิ่งชั่วร้าย เธอจึงต้องการเปิดโปงสิ่งนี้ให้สังคมได้รับรู้ เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดให้ได้รับความอับอาย อย่างไรก็ตาม ตัวละครอื่น เช่น กบ ไม่เห็นด้วยกับอรรำไพ โดยตั้งคำถามกับเธอว่า “แล้วเจ้จะทำไปเพื่ออะไร [...] หนูว่างานนี้ไม่เห็นจะมีใครได้ประโยชน์อะไรสักอย่าง นอกจากความสะใจของเจ้คนเดียว...ส่วนคนอื่นฟังกันเป็นแถบ ๆ” (พงศกร, 2558, น. 210) เช่นเดียวกับกบ หัตดินทร์เตือนแสงดาวไม่ให้ละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น “เรื่องดูแลคุณชายปล่อยให้หน้าที่ของฉัน ส่วนเธอก็ทำงานของเธอไป...อย่าถาม อย่าสงสัยอะไรให้มากนัก” (น. 233) แนวคิดของ มิเชล ฟูโกต์ (Michel

Foucault) ที่ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับอำนาจสามารถนำมาปรับใช้กับสถานะของเคียวรีในสังคมรักต่างเพศ ที่อยู่ภายใต้การตรวจตราสอดส่องและสัมผัสเสี่ยงต่อการถูกละเมิด ความเป็นส่วนตัวยุติตลอดเวลา การหายตัวไปอย่างลึกลับของผู้ที่บุกรุกเข้ามาในวังเวินท์ ได้แก่ คุณหญิงทั้งสอง วิภาจรี และแสงดาว จึงเป็นการตอบโต้กับความรุนแรงที่เคียวรีได้รับจากโลกภายนอก ความอยากรู้อยากเห็นของตัวละครเหล่านี้ไม่เพียงแต่ทำให้พวกเขาละเมิด ความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น แต่ยังนำพาพวกเขาไปพบกับความตาย ซึ่งเป็นเสมือนการแก้แค้นของกลุ่มเคียวรีที่ถูกกดขี่มานาน

ในงานชิ้นสำคัญเรื่อง *Skin Shows* ฮาเบอร์สแตม (Halberstam, 1995) ชี้ให้เห็นบทบาทของวรรณกรรมโกธิคในฐานะ “เทคโนโลยีทางเพศ” (technology of gender) ฮาเบอร์สแตมอธิบายว่า “บันเทิงคดีแนวโกธิคเป็นกลไกทางวาทกรรมในการผลิตหรือสร้างอัตลักษณ์ทางเพศที่สังคมยอมรับ วรรณกรรมประเภทนี้ทำงานภายใต้ตรรกะของความหวาดกลัวผ่านการสร้างภาพของความเป็นอื่นในรูปของปีศาจ ปีศาจในวรรณกรรมโกธิคจึงทำหน้าที่จัดระเบียบทางสังคมโดยแยกแยะสิ่ง ‘ปกติ’ ออกจากสิ่ง ‘ผิดปกติ’” (Halberstam, 1995, pp. 21-23) บทบาทของวรรณกรรมโกธิคที่ ฮาเบอร์สแตม กล่าวถึงปรากฏอย่างเด่นชัดในฉากที่คุณชายเผยตัวตนว่าเป็นปีศาจและกำลังดูดเลือดวิเศษ ผู้เขียนบรรยายฉากนี้ว่า “ชายหนุ่มผิวคล้ำรูปร่างสันทนต์ได้สัดส่วนแข็งแรงนั้นกำลังถูกชายร่างผอมสูงใช้แขนกดรัด ยึดเอาไว้ไม่ให้ดิ้นรนหนีไปไหนได้ ส่วนใบหน้าที่กำลังจมน้ำตาของอีกฝ่ายก็ไม่ใช่ด้วยเสนาหา หากเป็นเพราะชายร่างสูงกำลังกัดลำคอของชายหนุ่มคนนั้นอยู่ต่างหาก...” (พงศกร, 2558, น. 297) ภาพของคุณชายที่กำลังทำร้ายวิเศษด้วยการดูดเลือด เผยให้เห็นภัยคุกคามของชนชั้นศักดินา ที่คอยสูบเลือดเนื้อของผู้อื่นที่อยู่ในวัยหนุ่มสาวมาต่อเติมพลังชีวิตของตนเอง การกระทำดังกล่าวยังสอดคล้องกับทัศนคติของตัวละครชนชั้นกลางอย่างอรร่าไฟที่มองชนชั้นศักดินาว่าเป็น “กาฝาก” ที่ดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยการแสวงหาประโยชน์จากผู้อื่น ภาพของคุณชายที่กำลังดูดเลือดวิเศษยังมีนัยของเพศวิถีแบบรักเพศเดียวกัน คุณชาย “ตระกองกอด” วิเศษและใช้ปาก “ดูดดื่มเลือด” ของเหยื่อที่ลำคอ “อย่างหิวกระหาย” วิธีการที่คุณชายใช้กำลังบีบบังคับวิเศษยังเผยให้เห็นความรุนแรงที่แฝงอยู่ในเพศวิถีแบบรักเพศเดียวกัน วิเศษซึ่งมีอาการอ่อนระทวยหมดเรี่ยวแรง และช่วยเหลือตนเองไม่ได้ นั่นตกอยู่ในสภาพไม่ต่างจากหญิงสาวที่ถูกกระทำซ้ำเราโดยปีศาจคุณชาย

ผู้ที่ได้เห็นภาพอันน่าสยดสยองนี้คือ อรร่าไฟและหัสตินท์ ซึ่งเป็นตัวละครชนชั้นกลาง ปีศาจทำหน้าที่เป็นเตือนใจถึงอันตรายของการละเมิดขนบกฎเกณฑ์ของสังคม การเผชิญหน้ากับปีศาจคุณชายจึงผลักดันให้ทั้งคู่หันกลับมายึดถือกฎเกณฑ์ของสังคมอย่างเคร่งครัด ก่อนหน้านั้นหัสตินท์และอรร่าไฟต่างมีแนวโน้มที่จะเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานทางเพศ ทั้งคู่ไม่สนใจการมีคู่ครองและปรารถนาชีวิตที่เป็นอิสระ อรร่าไฟ แม้จะเป็นหญิง แต่กลับมีความกล้าหาญ

เด็ดเดี่ยว มั่นใจ และไม่เกรงกลัวใคร เธอยังบุกเดี่ยวเข้าไปในวังเพื่อตามหาแสงดาวที่หายไปอย่างลึกลับ โดยมีเพียงปืนพก ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของเพศชาย เป็นอาวุธประจำกาย ในทางตรงข้าม หัสตินทร์ที่แม้จะเป็นชาย แต่กลับสวมบทบาทไม่ต่างจากเพศหญิง ตำแหน่งเลขานุการทำให้เขาต้องรับผิดชอบดูแลทั้งคุณชายและวังเทวินทร์ไปพร้อมกัน การเป็นเลขาฯ ของคุณชายยังทำให้เขาถูกคนรอบข้างมองด้วยความระแวงสงสัยว่าอาจมีรสนิยมนรักเพศเดียวกัน การ “เห็นผี” หรือ การเผชิญหน้ากับความน่าสะพรึงกลัวจากการละเมิดขนบนี้เองที่ทำให้ทั้งคู่กลับไปยึดโยงตัวตนกับอัตลักษณ์ชาย-หญิงที่สังคมยอมรับ อรร่าไฟซึ่งเคยกล้าหาญและแข็งแกร่งกลับแสดงออกถึงความอ่อนแอและเปราะบาง ส่วนหัสตินทร์กลับกลายเป็นบุรุษผู้กล้าหาญ เสียสละ และปกป้องหญิงสาวอย่างเต็มที่

หัสตินทร์กำมือนุ่มนวลของหญิงสาวเอาไว้แน่น อาจเป็นสัญชาตญาณของผู้ปกป้องก็ได้ ที่ทำให้เขาตั้งใจให้หล่อนไปแอบอยู่เบื้องหลังเรือนร่างสูงใหญ่ ล้ำสันของตนเอง อรร่าไฟรู้สึกอ่อนแออย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน หล่อนกำลังกลัว...กลัวจนต้องซบหน้ากับแผ่นหลังของเขา และได้ยินเสียงหัวใจที่เต้นแรงเร็วของตนเองเป็นจังหวะสอดคล้องสานกับของหัสตินทร์... (พงศกร, 2558, น. 366)

ฉากข้างต้นแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าปีศาจทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์ทางเพศที่สังคมให้การยอมรับ เมื่อเผชิญกับ “ความเป็นอื่น” ทั้งหัสตินทร์และอรร่าไฟหันมาร่วมมือกันในการต่อสู้และกำจัดภัยดังกล่าว การเผชิญหน้ากับปีศาจทำให้ทั้งคู่เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกันอย่างรวดเร็ว ทั้งคู่ยังตกลงคบหากันเมื่อผ่านพ้นเหตุการณ์เลวร้ายนี้มาได้

นอกจากการเปิดเผยว่าคุณชายเป็นปีศาจแล้ว “การเวก” ซึ่งเป็นไม้ประดับประจำวังเทวินทร์ ก็แปรสภาพเป็นต้นไม้ปีศาจเช่นกัน การเวกแผ่กิ่งก้านสาขาปกคลุมวังเทวินทร์อย่างรวดเร็วและยังทำร้ายตัวละครในเรื่องจนได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต การเวกเป็นสัญลักษณ์ของการเติบโตที่แปลกประหลาด ผิดธรรมชาติ และล้นเกิน ไม่อาจควบคุมให้อยู่ในระเบียบแบบแผนได้⁴ นอกจากนี้ ปีศาจการเวกยังเป็นต้นไม้กินคน กลีบดอกของมันเปลี่ยนเป็นสีเลือดหลังจากดื่มเลือดของเหยื่อที่ถูกคุณชายฆ่า การเวกปีศาจจึงเชื่อมโยงกับคุณชายที่กลายร่างเป็นผีดิบดูดเลือด นอกจากต้นไม้ปีศาจอย่างการเวกแล้ว ตัวละครสำคัญอีกตัวหนึ่งในเรื่องคือ

⁴ การแผ่กิ่งก้านสาขาไปที่ต่าง ๆ อย่างไร้ระเบียบทำให้การเวกปีศาจมีลักษณะคล้ายคลึงกับสิ่งที่เคลลี เฮอร์ลีย์ (Hurley, 2014, p. 139) เรียกว่า “การประดับตกแต่งอย่างแปลกประหลาด” (grotesque ornamentation) ซึ่งเป็นการผสมผสานลวดลายของคน สัตว์ และพืช ในรูปแบบที่บิดเบี้ยวและหลอมรวมกันจนยากที่จะแยกแยะจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดได้

“หนูจุก” หัสตินทร์เข้าใจว่าหนูจุกเป็นหลานชายของลุงกล้า เนื่องจากลุงกล้าบอกกับเขาว่า ตนอาศัยอยู่กับหลานชาย ผู้เขียนบรรยายหนูจุกผ่านสายตาของหัสตินทร์ว่า “นอกจากไว้ผมจุกแบบเด็กชายในสมัยก่อนแล้ว [...] เด็กชายหน้าตาน่าเอ็นดูผู้นี้กลับไม่สวมเสื้อ เขากันได้ดีกับบรรยากาศโบราณของวัง” (พงศกร, 2558, น. 52-53) หัสตินทร์ทราบภายหลังว่าหนูจุกเป็นลูกของข้าหลวงและเสียชีวิตจากการจมน้ำในวังตั้งแต่วัยเด็ก การเสียชีวิตในวัยเด็กของหนูจุกไม่เพียงแต่สะท้อนความเสื่อมถอยของชนชั้นศักดินาที่กำลังเลือนหายไปจากสังคม แต่ยังแฝงนัยของแนวคิดเคย์เวิร์ทวิพากษ์โครงสร้างทางสังคมแบบอนาคตนิยม (reproductive futurism) ซึ่ง ลี เอเดิลแมน (Elderman, 2004, pp. 2-4) อธิบายว่าสังคมที่ยึดถือรักต่างเพศเป็นบรรทัดฐาน มักเชิดชู “เด็ก” ในฐานะตัวแทนของอนาคตและความหวัง ส่งผลให้เด็กเป็นกลุ่มประชากรที่ต้องได้รับการปกป้อง แนวคิดนี้ก็ตกกันกลุ่มเคย์เวิร์ทซึ่งมีเพศวิถีที่ไม่สอดคล้องกับกรอบครีวแบบรักต่างเพศและการผลิตทายาท คนเหล่านี้จึงถูกประนามว่าเป็นพวก “ไร้อนาคต” หนูจุกซึ่งเป็นทั้งเด็กและเป็นผีจึงเป็นภาพแทนของการต่อต้านแนวคิดอนาคตนิยมดังกล่าว การเป็น “เด็กตลอดกาล” ของหนูจุกคือภาพสะท้อนของเคย์เวิร์ทที่ปฏิเสธการเติบโตตามค่านิยมกระแสหลัก อันได้แก่ การแต่งงาน การมีครอบครัว และการผลิตทายาท

ปีศาจคุณชาย พร้อมด้วยสมุนอย่างการเวกปีศาจและผีหนูจุก เป็นภัยคุกคามที่สังคมต้องกำจัดให้หมดสิ้นไป การกำจัดภัยคุกคามนี้เกิดจากความร่วมมือกันของกลุ่มตัวละครชนชั้นกลาง ที่พยายามบุกเข้ามาในวังเพื่อช่วยเหลือหัสตินทร์และอรร่าไพ กลุ่มคนเหล่านี้ใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือสมัยใหม่ในการจัดการกับปีศาจคุณชายและลูกสมุน อรร่าไพใช้เครื่องช็อตไฟฟ้าปราบผีหนูจุก “กระแสไฟฟ้าจากเครื่องช็อตที่อรร่าไพปล่อยประจุออกไปนั้นส่องประกายเรืองรองอยู่บนแขนของผีผมจุก [...] ปีศาจตัวน้อยยังคงส่งเสียงร้องด้วยความทรมานทั่วทั้งร่างลุกไหม้ด้วยเปลวเพลิงสีส้มฉาดฉาน ก่อนที่จะค่อย ๆ สลายจางหายไปราวกับอากาศธาตุในที่สุด” (พงศกร, 2558, น. 309) เช่นเดียวกับการปราบผีหนูจุก รถแทรกเตอร์ซึ่งเป็นเครื่องจักรกลสมัยใหม่ ถูกใช้ทำลายกิ่งก้านสาขาของการเวกปีศาจและเปิดทางให้คนนอกสามารถเข้าสู่วังได้ นอกเหนือจากเทคโนโลยี พุทธศาสนายังเป็นอุดมการณ์สำคัญและเป็นเครื่องมือในการจัดระเบียบทางศีลธรรม ในขณะที่เหล่าซือและหมอมือ ซึ่งเป็นตัวแทนของระบบความเชื่อดั้งเดิม ถูกปีศาจคุณชายฆ่าตาย ผู้ที่มาปราบปีศาจคุณชายคือเนรกอฤษณ์ หลานชายของลุงกล้าที่แม้จะบวชได้เพียงหนึ่งวัน แต่ในฐานะผู้ทรงศีลอันบริสุทธิ์ ก็สามารถปราบปีศาจคุณชายได้สำเร็จ ดังที่ผู้เขียนบรรยายว่า “สามเนรผู้ทรงศีลกำลังสวดมนตร์ด้วยความมีสมาธิอยู่ท่ามกลางเปลวเพลิงที่แลบเลีย ดวงตาของสามเนรหนุ่มจ้องมองไปยังร่างของผีดิบราวกับต้องการจะแผ่เมตตาให้เป็นครั้งสุดท้าย” (พงศกร, 2558, น. 387) วิธีการที่ตัวละครชนชั้นกลางจัดการกับความไม่แน่นอนแสดงให้เห็นความเชื่อมั่นศรัทธาในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการควบคุมและจัดการกับสรรพสิ่ง รวมทั้งการสร้างและการจัดระเบียบสังคมผ่าน

อุดมการณ์ศาสนา การกำจัดปีศาจไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นอำนาจของชนชั้นกลางเท่านั้น แต่ยังฉายภาพความรุนแรงที่ชนชั้นกลางกระทำต่อความเป็นอื่นอีกด้วย

7. สรุป

วรรณกรรมแนวโกธิคแฟนตาซีเรื่อง *กลืนการเวก* มีความโดดเด่นอันเนื่องมาจากการเชื่อมโยงขนบวรรณกรรมโกธิคกับความเป็นเคียวร์ นวนิยายให้ภาพของตัวละคร 2 กลุ่มหลักได้แก่ ชนชั้นกลางและชนชั้นศักดินา ชนชั้นกลางในเรื่องมองวิถีชีวิตของชนชั้นศักดินาที่แตกต่างไปจากพวกตนว่าเป็นสิ่งผิดแผก แปลกประหลาด หรือ “เคียวร์” อาการหวาดกลัวของชนชั้นกลางปรากฏอย่างเด่นชัดผ่านตัวละครหัสตินท์ เมื่อเขาเดินทางไปวังเววินทร์เพื่อทำหน้าที่เลขาฯ ให้คุณชาย วังเววินทร์ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของชนชั้นศักดินามีลักษณะคล้ายกับโลกของเคียวร์ สถานที่แห่งนี้กระตุ้นความหวาดกลัวและความปรารถนาของหัสตินท์ในขณะเดียวกัน ความหวาดระแวงของสังคมที่มีต่อกลุ่มรักเพศเดียวกันยังปรากฏให้เห็นผ่านตัวละครชนชั้นกลางอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอรร่าไฟ ที่บุกรุกเข้ามาในวังเพื่อค้นหาความจริงเกี่ยวกับตัวตนของหัสตินท์และต้นฉบับนวนิยายที่ผิดเพี้ยนไปจากสำนวนเดิม เรื่องราวแปลกประหลาดที่ตัวละครชนชั้นกลางพบเจอ ไม่ว่าจะเป็นการฟื้นคืนชีพของคุณชายในฐานะผีดิบ การปรากฏตัวของผีหนูจุก หรือการพบเจอกับการเวกปีศาจ ล้วนเกิดขึ้นภายในอาณาบริเวณของวังเววินทร์ซึ่งเป็นเสมือนโลกแฟนตาซี เมื่อหัสตินท์และตัวละครชนชั้นกลางอื่น ๆ ออกมานอกวัง สถานการณ์ทุกอย่างกลับดำเนินไปตามปกติ สิ่งนี้ชี้ให้เห็นว่าเหตุการณ์แปลกประหลาดมหัศจรรย์ข้างต้นอาจเกิดขึ้นจริงกับตัวละคร หรืออาจเป็นผลมาจากความหวาดกลัวอย่างไร้เหตุผลต่อสิ่งแปลกปลอมหรือความเป็นอื่น ซึ่งนำไปสู่สภาวะจิตหลอนหรือการเห็นผีในที่สุด การเผชิญกับภัยคุกคามที่บ่อนทำลายเสถียรภาพของตัวละครชนชั้นกลาง ส่งผลให้ตัวละครเหล่านี้แก้ไขวิกฤติอัตลักษณ์ที่ตนกำลังเผชิญผ่านการใช้ความรุนแรง ภายหลังจากที่สิ่งแปลกปลอมถูกกำจัดลง ทั้งหัสตินท์และอรร่าไฟต่างได้รับอิสระและกลับมาใช้ชีวิตที่ปกติตามครรลองของสังคมอีกครั้ง

เอกสารอ้างอิง/References

- ชุติมา ประกาศวุฒิสาร. (2563). *หญิงร้ายในกายงาม: ความเป็นหญิงกับวิกฤตความเป็นสมัยใหม่ในสังคมไทย*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ.
- ดั่งกมล ณ ป้อมเพชร์. (2549). *กะเทาะเปลือก (มหัศจรรย์ผจญภัยเจ้าชาย) หอย: โครงการ "เรื่องเก่าเล่าใหม่ 2: มหัศจรรย์ผจญภัยเจ้าชายหอย"*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.
- พงศกร. (2558). *กลิ่นการเวก*. เพื่อนดี.
- เหม เวชกร. (2546). *ปี่สาขของไทย*. วิริยะ.
- Benshoff, H. M. (2015). *The dread of difference*. University of Texas Press.
- Case, S. E. (2000). Tracking the vampire. In K. Gelder (Ed.), *The horror reader* (pp. 198-209). Routledge.
- Dos Santos, A. J. R. (2022). An introductory overview on representation of dissident sexualities, abjection, and subversion in queer Gothic fiction. *Moderna Sprak*, 116(1), 23-32.
- Elderman, L. (2004). *No future: queer theory and the death drive*. Duke University Press.
- Gelder, K. (1994). *Reading the vampires*. Routledge.
- Halberstam, J. (1995). *Skin shows: gothic horror and the technology of monsters*. Duke University Press.
- Halberstam, J. (2005). *In a queer time and place: transgender bodies, subcultural lives*. New York University Press.
- Hanson, E. (2007). Queer Gothic. In C. Spooner & E. McEvoy (Eds.), *Routledge companion to Gothic* (pp. 174-182). Routledge.
- Hanson, E. (1991). Undead. In D. Fuss (Ed.), *Inside/out: Lesbian theories, gay theories* (pp. 324-340). Routledge.
- Hughes, W., & Smith, A. (2009). *Queering the Gothic*. Manchester University Press.
- Hurley, K. (2007). Abject and grotesque. In C. Spooner & E. McEvoy (Eds.), *The Routledge companion to Gothic* (pp. 137-146). Routledge.
- Jackson, R. (1981). *Fantasy: the literature of subversion*. Metuen.
- Lloyd-Smith, A. G. (1989). *Uncanny American fiction: Medusa's face*. Palgrave Macmillan.
- Sedgwick, E. (1985). *Between men: English literature and male homosocial desire*. Columbia University Press.
- Snyder, M. (2007). Crises of masculinity: Homosocial desire and homosexual panic in the critical Cold War narratives of Mailer and Coover. *Critique: Studies in Contemporary Fiction*, 48(3), 250-277.
- Warner, M. (1993). *Fear of a queer planet: Queer politics and social theory*. University of Minnesota Press.